VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 141 — Vol. XLVIII vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Lauantaina, marrask. 28 p. 1964 — Saturday, Nov. 28, 1964

Canadan tulisi edelleen puolustaa rauhan asiaa

"Rauhantekijänä Canada ei voi eikä sen tulisikaan olla jäsenenä missään hyökkäysluontoisessa liitossa" sanoo Canadan Rauhankongressi

Toronto. — Ilmaisten mielihyvänsä siitä kun Canadan hallitus on vastustanut ja vastustaa edelleen multilateraalisen ydinaselaivaston perustamisehdotusta, Canadan Rauhankongressi on lähettänyt pääministeri Lester B. Pearsonille ja ulkoministeri Paul Martinille kirjeen, missä sanotaan mm. seuraavaa:

"Canadan rauhankongressi on mielihyvin saanut tietää, että Canada vastustaa edelleen ehdotusta multilateraalisen ydinaselaivaston (MLF) perustamiseksi. Me olemme vakuuttuneet siitä, että sellaisen laivaston perustaminen missä tahansa muodossa olisi kohtalokas askel.

"Canadan kansa on hyväksynyt NATOn puhtaasti puolustusluontoisena liittoutumana. "Canadan paragrafi" (pykälä NATO-sopimuksessa) oli tarkoitettu korostamaan enemmän kuin sotilaallisia puolia NATOn rauhanomaista yhteistoimintaa sen jäsenmaiden välillä. Jos Saksan Liittotasavallalle annettaisiin ydinaseita, se särkisi tämän toiveen. Länsi-Saksa on ainoa suurempi maa, mikä virallisesti ja muodollisesti vaatii toisten maiden alueita kieltäytyen tunnustamasta Puolan rajoja. Länsi-Saksan johtajat eivät salaa toivomuksiaan, että he voivat saada MLF:n avulla takaisin entisiä alueitaan idästä. Professori A. Etzioni tiedoitti (N.Y. Times, marrask. 8 pnä 1964), keskusteltuaan Saksan yleisesikunnan erään johtavan jäsenen kanssa, seuraavaa: "Upseerit (Länsi-Saksassa) uskovat, että Yhdysvallat tulee harkitsemaan vakavasti myös kontrollistaan luopumista sen jälkeen kun ydinaselaivasto tulee perustetuksi Aikaisemmat kokemukset Saksan uudelleen aseistautumisen tiimoilta vahvistavat tämän olettamuksen.

"Mikä tahansa NATO-suunnitelma, mikä antaisi Saksalle ydinaseita, muuttaisi NATOn hyökkäysluontoiseksi sotaliitoksi. Varsovan paktin jäsenmaat tulisivat sen vuoksi turvautumaan viivyttelemättä vastatoimenpiteisijoitetuksi ja poistetuksi ydinaseet ydinaseita levitettäisiin entistä laajemmalle alalle. Canadan pyrkimykset jännityksen lieventämiseksi ja aseistariisunnan hyväksi menisivät silloin hukkaan.

"Rauhantekijänä Canada ei voi olla eikä sen tulisikaan olla jäsenenä missään hyökkäysliitossa. Me kehoitamme Teitä tekemään tämän seikan täysin selväksi NATO-kumppaneille ja vastustamaan kaikella voimillanne suunnitelmia multilateraalisen ydinaselaivaston perustamiseksi."

Multilateraalisen ydinaselaivaston perustaminen poistaisi viimeiset esteet Saksan militarismin nousun tieltä, sanotaan rauhankongressin lausunnossa jossa kehotetaan kaikkia canadalaisia ilmaisemaan kirjeellisesti pääministeri Pearsonille ja ulkoministeri Martinille vastustavan kantansa multilateraalisen ydinaselaivaston perustamisasiassa.

Oikeusministeriä vastaan epäluottamuslause-ehdotus

Torypuolue ehdottaa oikeusministerin palkan alentamista dollariin vuodessa; hallituksen kaatuminen ei ole silti päiväjärjestyksessä

Ottawa. — Perjantaiaamuna saatujen tietojen mukaan näyttää siltä, että liittohallituksen edessä on alahuoneen perjantaisessa istunnossa todella vakava luottamuslausekysymys. Konservatiivien toimesta on ehdotettu, että oikeusministeri Guy Favreaun palkka alennetaan noin 35,000 dollarista yhteen dollariin vuodessa.

Vaikka hallitus ei välittömästi kaadukaan tämän, nimenomaan oikeusministeriä vastaan kohdistetun epäluottamuslause-ehdotuksen perusteella, niin kielteinen päätös asiasta saattaisi sen kuitenkin äärettömän kiusalliseen asemaan poliittisesti, selittävät poliittiset huomioitsijat.

Ottawa. — Torstai-iltana ilmoitettiin, että alahuoneen istunnossa suoritetaan perjantaina tärkeä luottamuslauseäänestys, missä joutuu vaa'an kielelle oikeusministeri Guy Favreau.

Luottamuslausekysymyksen oikeusministeriä vastaan ehdotti alahuoneen työjärjestykseen konservatiivipuolueen edustaja Erik Nielsen (Yukon) jo ennen sitä kun hän esitti syytöksensä siitä, että vissit liittohallituksen ministerien avustajat olivat syyllistyneet lahjustarjoukseen ja painostusyritykseen erään huumausainejutun yhteydessä.

Harold C. Banksin tapauksesta käydyn keskustelun yhteydessä mr. Nielsen esitti oikeusministeriön määrärahaehdotukseen muutosehdotuksen, jonka mukaan oikeusministerin vuosipalkka tulisi laskettavaksi 35,000 dollarista yhteen dollariin.

Tämän muutosehdotuksen alkuperäisenä tarkoituksena oli ilmaista konservatiivipuolueen tyytymättömyys siitä tavasta, miten oikeusministeriö käsitteli mr. Banksin kysymyksen. Banks on hallituksen ja parlamentin toimenpiteillä Seafarers' International Union of Canada-nimisen merimiesunion johtoasemasta erotettu mies, joka tuomittiin Canadan oikeuslaitoksessa viideksi vuodeksi vankilaan syytettynä vehkeilystä kilpailevan union johtajan pahoinpitelemiseksi, mutta pakeni sitten takausta vastaan vapaana ollessaan Canadasta Yhdysvaltoihin.

Opposition epäluottamuslause oikeusministeri Favreauta vastaan vahvistaa ilmeisesti edelleen hänen aikaisempaa syytöstään että oikeusministeri Favreaun ja siirtolaisasiain ministeri Rene Tremblayn entiset avustajat sekä yksi liberaalipuolueeseen kuuluva alahuoneen jäsen olivat sekaantuneet väitettyyn lahjusyritykseen erään yhdysvaltalaisen laittoman huumausainejutun yhteydessä.

Uuden demokraattisen puolueen edustajat antoivat torstaina ymmärtää, että he tulevat asian johdosta äänestämään oikeusministeri Favreauta vastaan. On myös viitteitä siitä että Social Credit puolueen edustajat voivat menetellä samoin.

Uuden demokraattisen puolueen puhemiehet antoivat kuitenkin ymmärtää, että jos hallitus laajentaa lahjuskysymystä tutkimaan nimitetyn tuomari Frederic Doroinin tutkintavaltuuksia niin että hän voi tutkia kaikkia tähän kysymykseen liittyviä seikkoja, niin siinä tapauksessa Uuden demokraattisen puolueen edustajat voivat antaa kannatuksensa hallitukselle ja siis myös oikeusministerille. Muussa tapauksessa puolue äänestää konservatiivien mukana oikeusministeriä vastaan.

Perjantaiaamuna ei ollut vielä mitään tietoa siitä suostuuko hallitus näiden tutkimusvaltuuksien laajentamiseen, mitä se sanoi vielä torstaina vastustavansa.

Brandon, Man. — Aavikkomaakunnissa puhujamatkalla oleva pääministeri Lester B. Pearson päätti torstaina iltapäivällä, että hän keskeyttää matkansa ja palaa takaisin Ottawaan, missä liberaalipuolueen hallitus joutui sitä vastaan esitetyn skandaalisyytöksen ja oikeusministeriä vastaan esitetyn epäluottamuslauseen vuoksi vakaviin vaikeuksiin.

Varhain perjantaiaamuna tiedoitettiin kuitenkin, että päämiinsteri oli muuttanut mielensä niin, että hän ei palaakaan perjantaina takaisin Ottawaan.

Ottawa. — Alahuoneen istunnossa jatkettiin torstaina, neljäntenä peräkkäisenä päivänä väittelyä siitä skandaalimaisesta syytöksestä, että eräälle montrealilaiselle lakimiehelle oli tarjottu liittohallituksen ministerin erään entisen apulaisen toimesta $20,000 lahjusta siitä, jos huumausaineiden laittomasta kaupustelusta syytetyile eräälle amerikkalaiselle ei määrättäisi liian suurta takausmaksua. Saman syytöksen perusteella eräs toinen ministeriapulainen oli painostanut samaa montrealilaista lakimiestä uhkauksella, että hän menettää hallituksen työt, ellei hän ota huomioon tehtyjä "käsittele varovaisesti" esityksiä saman huumausainejutun yhteydessä.

Opposition johtaja John Diefenbaker, jatkoi torstaina tätä keskustelua pitäen puolitoista tuntia eli 90 minuuttia kestäneen puheen, minkä hyökkäyksen kohteena oli pääasiassa oikeusministeri Guy Favreau.

Mutta pitkistä puheista huolimatta alahuoneen istunnossa ei kuitenkaan esitetty mitään uusia syytöksiä eikä uusia asiatietojakaan aikaisemmista syytöksistä.

Alkuperäisen syytöksen perusteella siirtolaisministeri Rene Tremblayn entisen avustajan, Raymond Denisin väitetään tarjonneen montrealilaiselle asiamiehelle Pierre Lamontagnelle $20,000 lahjussummaa erään huumausainejutun käsittelyn yhteydessä. Samalla on väitetty, että oikeusministeri Favreaun entinen erikoisavustaja Guy Lord oli uhannut samaa montrealilaista lakimiestä painostuksella, eli hallituksen tehtävien kiellolla, ellei hän suostu käsittelemään hellävaroin laittomasta huumausainekaupasta syytetyn erään amerikkalaisen takausmaksukysymystä.

— Kuubassa rakennettiin 85,447 asuntoa ajalla 1959—1963, josta luvusta kaksi kolmasosaa olivat valtion rakentamia.

VIIME TIEDOT

Leopoldville. — Belgialaiset laskuvarjojoukot ottivat torstaina suorittamansa operation avulla haltuunsa myös Paulisin kauppalan, joka on noin 300 mailia koilliseen Stanleyvillestä.

Saigon. — Raskaasti aseistetut poliisi- ja asevoimat kontrolloivat torstaina Saigonin avainasemia viranomaisten "lujittaessa" aikaisemmin voimaan astunutta sotatilannetta julistamalla nyt tämän Etelä-Vietnamin pääkaupungin piiritystilaan. Neljä "budhalaismieliseksi" leimattua sanomalehteä sai julkaisukiellon 20 päivän ajaksi ja kuuden muun lehden ilmestyminen kiellettiin lyhemmäksi ajaksi. Kaikissa torstaina ilmestyneissä lehdissä oli valkoisia paikkoja, joista oli sensuurin määräyksestä poistettu kirjoituksia. Yhdysvaltalaiset viranomaiset yrittivät torstaina taivutella budhalaisjohtajia, jotka ovat vaatineet, että Saigonin hallituksen on väistyttävä sen vuoksi kun se ei nauti kansan luottamusta.

Bangkok. — Sotilaspiireistä annettujen tietojen mukaan on torstaista lähtien ollut kaksi yhdysvaltalaista T-28 lentokonetta kateissa. Yhdysvaltalaispiireissä ilmoitettiin, että nämä lentokoneet, joiden miehistöön kuului 4 amerikkalaista, on ehkä ammuttu alas Etelä-Laosin alueella.

Laivojen yhteenajossa kuoli ehkä 16 ihmistä

Suuri ja loistelias matkustajalaiva katkaisi norjalaisen säiliölaivan kahdeksi palaseksi

New York. — Torstai-iltana julkaistut tarkistetut tiedot osoittavat, että Israelin matkustajaliikenteen hienon lippulaivan Shalomin ja norjalaisen säiliölaivan Stolt Dagalin torstaiaamuisessa yhteenajossa kuoli ainakin 13 ihmistä ja kuusi "kateissa olevaksi' luokiteltua uskotaan myös kuolleeksi. Ihmieshenkien menetys voi siis olla kaikkiaan 19.

Onnettomuudessa kuolleet kuuluivat kaikki 12,732-tonnisen norjalaisen säiliölaivan 43-henkiseen miehistöön. Säiliölaiva katkesi onnettomuudessa kahdeksi palaksi: sen takaosa upposi.

Onnettomuus tapahtui sankassa sumussa. Kumpikin laiva oli varustettu tutkalaitteilla.

New York. — Israelilainen 24,500 tonnin kantoinen loistelias linjalaiva Shalom, jonka kannella oli 1 076 ihmistä, katkaisi torstaiaamuna kovassa sumussa New Jerseyn edustalla erään norjalaisen säiliölaivan (tanker) kahteen osaan. Yhdysvaltoihin tulossa ollut Shalom oli kiitospäivähuvimatkalla Karibianmerellä.

Rannikkovartijain ja sairaalain raporteista saatiin tietää, että onnettomuudessa kuoli ainakin 16 ihmistä ja sen lisäksi on 4 ihmistä vielä kateissa. He kaikki kuuluivat norjalaisen säiliölaivan Stolt Dagalin miehistöön.

Aamuhämärässä suoritetun laajakantoisen etsintätyön tuloksena saatiin pelastetuksi säiliölaivan muut miehet, joita oli 23.

Shalom, jonka keulapuoli repesi tapaturmassa niin, että laivaan tuli paha vuoto, ei ollut kuitenkaan uppoamisvaarassa. Kukaan tässä matkustajalaivassa olleista ei edes loukkaantunut.

Spencer-nimisen rannikkovartiolaivan saattamana jatkoi Shalom neljän solmun nopeudella matkaansa New Yorkin satamaa kohti. Annettujen tietojen mukaan Shalomissa oli 40 jalkaa pitkä ja 4 jalkaa korkea repeämä keulasta taaksepäin laivan kummallakin puolella.

33 miestä oli pakotettuna jättämään uppoavan säiliöaluksen. Grace Linesin laiva Santa Paul ja eräs laivaston helikopteri saivat kuitenkin pelastetuksi 10 miestä säiliölaivan uppoamassa olevasta keulapäästä.

Merimiehet olivat hyvin tyrmistyneitä tapaturman johdosta. New Jerseyn sairaalassa oli perjantaina yhdellä merimiehellä pelastusliivi ja paita yllään, mutta ei housuja jalassa. Hän oli ilmeisesti ollut nukkumassa tapaturman sattuessa.

'Meidän oli pakko sitoa hänet vuoteeseen, sillä hän taistelee vieläkin veden vallassa", sanoi eräs sairaalan puhemies.

"Kommunistivastaisuus" on sama kuin "juutalaisvastaisuuskin"

Näinkin repäiseviä todistuslausuntoja annettiin "Thunderbolt'in" postioikeuskuulusteluissa ja väitettiin Vapaamuurarienkin takana olevan punaisia

Ottawa. — Neljä päivää kestänyt kuulustelu siitä pitäisikö yhdysvaltalaista äärioikeiston lehteä Thunderboltia vastaan Canadassa annettu väliaikainen postikielto peruuttaa, kuten lehden kustantajat vaativat, tai julistaa kielto pysyväksi, päättyi täällä torstaina. Ontarion vetoomusoikeuden tuomari Dalton Wells, joka on johtanut kuulustelukomitean työtä, antaa päätöksen asiasta myöhemmin.

Ottawa. — Omalaatuista "kuuluisuutta" saaneen South End News-nimisen lehtirievun kustantajana E. H. Fairfield sanoi täällä viime keskiviikkona, että kommunismia ei voida paljastaa joutumatta yhteyksiin juutalaisvastaisuuden kanssa.

Mainittu mies esiintyi yhdysvaltalaisen Thudnerbolt-lehden postioikeuksien kieltokysymystä tutkivan komitean kokouksessa. Ylipostimestari Nicholson on antanut väliaikaisen postikiellon mainitulle "Tunderboltille" eli "Ukkosenjyrinälle" Canadan postissa. Nyt sille vaaditaan postioikeuksien palauttamista jopa "lehtivapauksien' nimissä.

"Jos joku yksilö tai ryhmä haluaa paljastaa kommunismia . . . hän (tai se ryhmä) ei voi joutua tulematta . . . yhdisteyksi juutalaisvastaisuuden kanssa", sanoi Fairfield.

Hän sanoi hämmästyneensä juutalaisten boikotista lehteään vastaan "meidän opetuskampanjastamme kommunisteja vastaan". Tämän "juutalaisboikotin" aiheuttajana oli mr. Fairieldin kertoman mukaan RCMP:n urkkijana toimineen Pat Walshin kirjoitukset.

"Sen jälkeen kun rupesimme v. 1961 julkaisemaan Walshin kirjoituksia, valitti mr Fairfield, rupesi hänen puhelimensa soimaan valitustentekijäin toimesta. Hän sanoi erään asianajajan soittaneen hänelle puhelimitse että "ajakaa se mätämuna pois lehtenne palstoilta." Sitten rupesi ryhmä tilaajia kieltäytymään lehden vastaanottamisesta, — (kuten arvata saattaa —V) "enemmistö lehden vastaanottamisesta kieltäytyneistä oli juutalaisia.

Mr. Fairfield esiintyi kuulustelussa Thunderboltia puolustavan asianajajan, gooderhamilaisen John Ross Taylorin pyynnöstä.

Mr Taylor sanoi aikaisemmin Ontarion vetoomusoikeuden tuomari Dalton Wellesin johtamalle kuulustelukomitealle, että juutalaiset ovat kommunismin takana.

Tutkijalautakunnan lainopillinen neuvonantaja Gordon Blair kysyi mr Taylorilta, että onko hän samaa mieltä David Stanleyn nimellä julkaistussa kirjeessä olevan virkkeen "juutalais-täyteisestä Ottawan hallituksesta" kanssa, mihin Taylor vastasi, että hän sanoisi hallituksen olevan "juutalaisten vaikutuksen täyttämänä".

Saman kuulustelulautakunnan ko

(Jatk. 4. siv.)

Yhdysvaltalaisnatsi oli taas Canadassa

Vancouver. — Täällä tiedotettiin torstaina, että yhdysvaltalainen natsijohtaja George Lincoln Rockwell, jolta on kielletty pääsyoikeus Canadaan, oli kuitenkin torstaina Vancouverissa. Rockwellin sanotaan tulleen juutalaispapiksi maskeerattuna Canadaan Windsorin kautta.

Hänen piti puhuman — "innoittavasta ja provosoivasta aiheesta" kuten asiaa mainostettiin — British Columbian yliopiston erään opiskelijaryhmän tilaisuudessa — mutta yliopiston virkailijat kielsivät häneltä kuitenkin puheoikeuden.

Canadalaiset viranomaiset tiesivät, milloin tämä amerikkalainen "natsikomentaja" meni pois Canadasta, mutta antoivat hänen jatkaa matkaansa — pois maasta.

$50 sakkotuomio rakennustyöläisen kuolemasta

Toronto. — Eräs rakennustyötarkastaja (superintendent) tuomittiin täällä tiistaina $50 sakkoon siitä, ettei hän ollut varmistanut rakennustyömaalla turvallisia työolosuhteita. Jutun aiheuttajana oli se kun Vito Gagliardi-niminen sekatyömies putosi kesäkuun 18 päivänä rakennustyömaalla kolmannen kerroksen ikkunasta alas ja kuoli. Kuulustelussa todettiin, että ikkunan eteen oli määrätty kiinnitettäväksi turvallisuus-kaapeli, mitä ei oltu kuitenkaan tehty. Asian johdosta sai 58-vuotias Hans Hallgren $50 ja The Piggott Construction Co. Ltd. $500 sakon.

Suuria mielenosoituksia Kongon tapahtumista

Kairo. — Sadat afrikkalaisopiskelijat kokoontuivat USAn täkäläisen lähetystön edustalle torstaina ilmaistakseen syvän suuttumuksensa Stanleyvilleen tehdystä hyökkäyksestä. Samanlaisia mielenosoituksia oli Prahassa ja Nairobissa.

Kukaan ei loukkaantunut USAn Kairon lähetystöön järjestetyssä mielenosoituksessa, mutta John F. Kennedyn muistokirjasto ja jalkaväkikasarmirakennus paloivat mielenosoituksen aikana. Lähetystön ikkunoita rikottiin ja autojakin turmeltiin opiskelijain protestoidessa suuttunein mielin siitä kun yhdysvaltalaiset lentokoneet kuljettivat belgialaisia laskuvarjojoukkoja Kongoon.

Yhdysvaltain lähetystö on esittänyt tapahtuman johdosta protestinsa Yhdistyneen Arabitasavallan hallitukselle.

Aikaisemmin päivällä Yhdistyneen Arabitasavallan presidentti Gamal Abdel Nasser esitti syytöksen, että Stanleyvillen operation suorittivat hyökkäävät imperialistiset voimat.

Tshekkoslovakian pääkaupungissa Prahassa rikottiin USAn lähetystötalon kahden alimmaisen kerroksen ikkunat ja lähetystön henkilökunnan 12 autoa kun noin 80 afrikkalaisopiskelijaa ryhtyi kivittämään lähetystötaloa.

Noin 300 miestä ja naista kokoontui USAn lähetystön edustalle Nairobissa, kivittäen rakennuksia ja autoja. Nämä afrikkalaismielenosoittajat vaativat Belgian ja sen taustavoimien hyökkäysoperatiojen lopettamista Kongossa ja afrikkalaismaiden sekaantumista asiaan Kongon kansan puolustamiseksi. "Lähettämau mau-joukkoja taistelemaan Tshombea vastaan sekä ajamaan belgialaiset ja amerikkalaiset pois Kongosta", huusivat mielenosoittajat.

Kiinan kansantasavallan hallitus tiedoitti torstaina, että Kiina ryhtyy kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin Kongon kansantasavallan puolustamiseksi ja korosti, että Kiina ei voi olla välinpitämättömänä belgialaisoperatioihin nähden Kongossa. Uutistoimisto Uusi Kiina sanoi:

"Kiinan hallitus ja kansa ilmaisevat syvän suuttumuksensa ja voimakkaan protestinsa Yhdysvaltain ja Belgian imperialismin suorittamasta hyökkäyksestä, sekä kehoittaa Afrikan kansoja ja koko maailmaa toimimaan yhteisvoimin ja ryhtymän toimenpiteisiin Yhdysvaltain ja Belgian imperialismin hyökkäyksen lopettamiseksi Kongossa."

Kiinan hallituksen julkaisemassa lausunnossa sanotaan myös, että Yhdysvallat on nostattanut nukkensa, Tshomben, Kongon hallitusasemaan.

Neuvostoliiton hallitus sanoi belgialaissotilaiden laskemista Paulisiin uudeksi hyökkäykseksi sekä vaatii hetikohtaista sotilasoperaatioiden lopettamista ja kaikkien ul-

(Jatk. 4. siv.)

Punainen Risti $300·000 dollaria "punaisen" puolella

Toronto. — Punaisen ristin talousarviokomitean puheenjohtaja William B. McDonald sanoi täällä keskiviikkona, että Canadan Punainen Risti velkaantuu vuoden loppuun mennessä noin $300,000 ja joutuu ehkä sen vuoksi supistamaan huoltotoimintaansa — ellei vuoden 1965 rahankeräystavotetta ($6,600,000) saada täytetyksi.

Eisenhowerin entinen lentäjä hirttäytynyt

Washington. — Yhdysvaltain lentovoimat tiedoittivat torstaina, että presidentti Dwight Eisenhowerin lentäjänä palvellut 44-vuotias William G. Draper oli keskiviikkona hirttäytynyt.

Draperin ruumiin löysi hänen vaimonsa Ruth. Asiakirjoihin merkittiin, että "kuolema aiheutui hirttäytymisestä".

Draper palveli Eisenhowerin lentäjänä silloin kun viimeksimainittu oli NATO-voimien komentajana Euroopassa.

Kun Eisenhower valittiin Yhdysvaltain presidentiksi, hän nimitti Draperin valkoisen talon neuvonantajaksi ja hänen henkilökohtaiseksi lentäjäkseen tammikuussa 1953. Draper kuljetti lentokoneella Eisenhoweria eri puolille Yhdysvaltoja Eisenhowerin 8-vuotisen presidenttiviran aikana.

Anniskelupaikkojen aukipito-ohjelma vaalipäivänä

Hamilton. — Ravintolan ja hotellin omistaja, George Goodrow, joka on täällä pidettävissä kunnallisvaaleissa kontrollilautakunnan (kaupunginhallinnon) ehdokkaana, on esittänyt Ontarion pääministeri John Robartsille anomuksen, että baarien ja oluttupien annettaisiin olla auki tarjoilua varten vaalipäivänäkin heti sen jälkeen kun äänestyspaikat on suljettu.

VIHJEITÄ HALLITUKSEN UUDESTA Y-OHJELMASTA

Lupausten mahdollisen rikkomisen peitteeksi kaavaillaan USA-Ranskan suhteiden rakoiluasiaa

Ottawa. — Liittovaltion virkailijat, mukaanlukien hallitusministerit, pohtivat nykyään vakavissaan täyskäännöksen tekoa Canadan n.s. pitkän tähtäimen ydinaseohjelmassa. Kysymys on hallituksen lupausten täyttämättä jättämisen suunnittelusta.

Käännös NATO-liiton ydinaseroolin jatkamisen hyväksi voidaan tehdä, näin on kerrottu, yhtenä keinona sen hyväksi, että saataisiin estetyksi täydellinen välien rikkoutuminen Ranskan ja Yhdysvaltain välillä, ja että saataisiin Ranska omaksumaan suuremman osan Atlantin liiton strategiassa.

Näissä piireissä korostetaan kuitenkin, että mitään päätöstä ole vielä tehty tästä uudesta ohjelmasuunnasta.

Mutta kuliisientakaisetkin keskustelut osoittavat kuinka vakavasti Canadan hallituspiirit suhtautuvat Yhdysvaltain ja Ranskan välisiin erimielisyyksiin, ja myös sen, kuinka pitkälle Canada on valmiina menemään näiden kiistojen ratkaisemiseksi.

Ottaessaan hallitusvastuun huhtikuussa 1963, liberaalipuolueen hallitus selitti, että se suostui vastaanottamaan maan asevoimille yhdysvaltalaisia ydinkärkiä ainoastaan siksi, että tulisi täytetyksi sitä edeltäneen konservatiivipuolueen hallituksen tekemät sitoumukset.

Sen jälkeen ovat hallituksen puhemiehet, mukaanlukien pääministeri Pearson, antaneet ymmärtää, että Canada vetäytyy pois tästä ydinaseroolista niin pian kuin se tulee säädyllisyyden kannalta katsoen sopivaksi.

Puolustusministeri Paul Hellyer antoi tiistaina vältttelevän vastauksen kysymykseen, että voiko hallitus muuttaa ydinaseohjelmaansa.

Hän sanoi, että hallituksen puolustusohjelma esitettiin selvästi viime maaliskuussa julkaistussa valkoisessa kirjassa, ja että se tulee pysymään sellaisena, kunnes tiedoitetaan muutoksista.

Sotatilalaki voimassa Saigonin kaupungissa

Hallitusvastaisissa nuorison mielenosoituksissa ammuttu yksi nuorukainen kuoliaaksi; loukkaantuneiden joukossa on useita poliisejakin

Saigon. — Päivän kestäneiden mielenosoitusten ja katukahakoiden jälkeen julistettiin keskiviikkoiltana sotatilalaki voimaan Saigonin kaupungissa.

Hallituksen laskuvarjojoukot ampuivat pistooleilla nuorisoryhmiä, jotka heittelivät poliiseja kivillä ja rakennustiileillä. Illan tullen buddhalaisoppilaat toivat näytteille erään nuorukaisen ruumiin, jonka sydän oli lävistetty pyssyn luodilla.

Viranomaisten tietojen mukaan erääseen jeep-autoon heitettiin käsikranaatti sillä seurauksella että kolme poliisia loukkaantui. Myöhemmin mielenosoittajat kaatoivat ajokin ja sytyttivät sen palamaan.

Buddhalaisten kansallisen keskuksen lähettyvillä heitettiin kaksi kranaattia väkijoukkoon ja siitä syttyi kahakka noin 2,000 nuorukaisen sekä poliisien ja laskuvarjosotilaiden välillä. Tämä oli sunnuntaina alkaneista hallitusvastaisista mielenosoituksista kirein.

Poliisit yrittivät käyttää kyynelkaasua kaupungin kadulle lähteneitä opiskelija-mielenosoittajia vastaan. Väkijoukot hajaantuivat hetkiseksi, mutta kokoontuivat uudelleen.

Voimakkaasti aseistetut laskuvarjosotilaat ja poliisijoukot joutuivat puolen tunnin ajan perääntymään jaardi jaardilla nuorten mielenosoittajien työntäessä kotitekoista piikkilankaestettä pois Saigonin pääkadulta buddhalaiskeskuksen lähettyviltä.

Poliisien miesmenetykset olivat ainakin yhtä suuria kuin siviilienkin. Mielenosoittajien riveistä ammuttiin kuoliaaksi yksi nuorukainen. Viranomaiset väittävät myös, että kaksi poliisia loukkaantui kahakoissa vakavasti. Yli 60 sotilaan sanotaan saaneen vammoja heitetyistä kivistä, kalikoista ja tiilistä. Poliisin kertoman mukaan kahakoissa loukkaantui noin 20 siviiliä.

Keskiviikkona voimaan julistetun sotatilalain mukaan on Saigonin kaikki koulut suljettuna kunnes toisin määrätään.

LABRADORIN SÄHKÖÄ MYÖS YHDYSVALTOIHIN

Newfoundlandin pääministeri ilmoitti suunnitelmasta, jonka mukaan Hamilton Fallsin vesiresursseja käytettäisiin osittain USAn hyväksi

New York. — Hamilton Fallsin sähkövoiman johtaminen Labradorista Canadan itärannikkomaakuntiin ja edelleen New Englannin osavaltioon Yhdysvalloissa on "insinööri-, talous- ja finanssikannalta" todettu mahdolliseksi, sanoi Newfoundlandin pääministeri Joseph Smallwood täällä keskiviikkona.

Hän sanoi erään brittiläisen insinööriliikkeen julistaneen, että tämän suunnitelman toteuttaminen on mahdollisuuksien puitteissa. Sen toteuttaminen voi tulla maksamaan yli tuhatmiljoonaa dollaria.

Mr Smallwoodin lausunto jätti sellaisen vaikutelman, että hänen suunnitelmassaan ei olisi mitään tilaa Quebecin osallistumiselle, eikä edes sille, että myytäisiin Hamilton Fallsin sähkövoimaa Quebeciin.

Alkuperäisenä suunnitelmana oli, että British Newfoundland Corporation jolla on voimalaitoslupakirja, rakentaisi suuren sähkövoimalaitoksen noin 750 mailia koilliseen Montrealista, ja myisi sähkövoimaa Quebecin maakunnalle, joka välittäisi sen Yhdysvaltain pohjoisosaan.

Neuvottelut asiasta juttuivat kiinni hintakysymykseen. Quebecin resurssiministeri Rene Levesque ilmaisi vastustavan kantansa suunnitelmaan nähden myös sillä perusteella, ettei maakunnan omistuksessa ja kontrollissa oleva sähkölaitos halua ostaa sähköä yksityisyhtiön omistamasta sähkölaitoksesta.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

Editor: W. Eklund Manager: E. Suksi

Telephone: Office 674-4264 — Editorial 674-4265

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Ltd., 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing address: Box 69

Advertising rates upon application, translations free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50 6 kk. 5.75

Stanleyvillen operatiosta

Huolimatta siitä kovapaineisesta propagandasta, jonka ilmeisenä tarkoituksena on saada pahaa-aavistamattomat ihmiset uskomaan, että Kongon Stanleyvilleen järjestetty sotilasoperatio oli muka jotenkin yhdistynyt inhimillisiin tavoitteisiin eli siellä olleiden ulkomaalaisten "pelastamiseen", vähänkin läheisempi perehtyminen asiaan osoittaa, että belgialaiset laskuvarjosotilaat tekivät Yhdysvaltain ja osittain myös Britannian suosiollisella avulla ja myötävaikutuksella uuden rikoksen Kongon kansaa vastaan, kuten monien linjoittumattomien maiden hallitukset ja vaikutusvaltaiset lehdet ovat selittäneet.

Kysymys ei suinkaan ollut Stanleyvillessä olevien ulkomaalaisten "pelastamisesta", vaan mieluimminkin heidän henkensä vaarantamisesta imperialismin hyökkäyspolitiikan alttarille.

Meidän tarkoituksemme ei ole suinkaan puolustaa sen paremmin vankien tappamista Stanleyvillessä kuin ihmistappoja missään. Mutta kun ihmistappoja kuitenkin tapahtuu, silloin on otettava huomioon myös ne seikat, jotka tällaiseen tilanteeseen johtavat.

Meille on aivopesumalliseen propagandatyyliin sanottu, että kaikki ulkomaalaiset olivat Stanleyvillessä vaarassa. Mutta sen johdosta on kysyttävä, onko tämä totta vai eikö ole?

Ja ilmeinen vastaus on, että "kaikki ei ole kultaa mikä kiiltää".

Kuten tiedetään, Afrikan maita edustava järjestö, Afrikan yhtenäisyysjärjestö, muodosti erikoisen Kongon komission, jonka puheenjohtaja, Kenian arvossapidetty pääministeri Jomo Kenyatta on ollut henkilökohtaisesti auttamassa Kongon ongelmien ratkaisua.

Heti Stanleyvilleen tehdyn ilmahyökkäyksen jälkeen antoi pääministeri Kenyatta lausunnon josta ilmenee, että hyökkäyksen järjestäjät olivat sivuuttaneet hänet, kuten oli sivuutettu myös maailmanrauhaa puolustava järjestö YK!

"Minun kanssani ei neuvoteltu, eikä minun mielipidettäni kysytty ennen kuin saatiin uutisia, että laskuvarjosotilaat olivat laskeneet Stanleyvilleen", sanoi pääministeri Kenyatta. Ei siis ole ihme, vaikka afrikkalaismaiden hallitukset ovat antaneet myrkyllisiä lausuntoja mm. siitä, että Stanleyvilleen tehty ilmahyökkäys oli häväistys koko Afrikkaa vastaan!

Mutta pääministeri Kenyattan lausunto on samalla syytöskirjelmä Stanleyvillessä tehdyistä ihmistapoista belgialaisia laskuvarjojoukkoja ja niiden taustavoimia vastaan. Pääministeri Kenyatta sanoi, että maanantaina, siis päivää ennen kuin belgialaiset laskuvarjosotilaat hyökkäsivät Stnleyvilleen — oli mahdollisuus "päästä järjestelyihin Stanleyvillessä olleiden siviilien poiskuljettamiseksi Kansainvälisen Punaisen Ristin välityksellä".

Tässä yhteydessä on vielä syytä muistaa, että Kenyatta puhuu "linjoittumattomana" miehenä ja nimenomaan "linjoittumattomien maiden" virallisena edustajana, jonka erikoistehtävänä oli Kongon kiistakysymysten käsittely rauhanomaisesti tavalla.

Toisin sanoen, Kenyattan lausunnoilla on tässä asiassa äärettömän laaja kaikupohja. Ja hän sanoo asiallisesti puhuen, että Stanleyvillessä olleet ulkomaalaiset siviilit olisi saatu turvallisesti pois Punaisen Ristin avustuksella, jos Belgian laskuvarjojoukot eivät olisi sekaantuneet asiaan!

Tämä on ankara syytös! Se on painava syytös! Se on varoitus belgialaisten laskuvarjojoukkojen ja niiden taustavoimien hyväksi tehtyä kovapaineista aivopesupropagandaa vastaan!

KUKA SITTEN VALEHTELEE?

Selvää on, että Stanleyvillen tapahtumista on joko puolelta tai toiselta annettu valheellisia tietoja.

Jos asia on siten, kuten Kenian pääministeri Kenyatta sanoo, että Stanleyvillessä olleet ulkomaalaiset siviilit olisivat päässeet sieltä turvallisesti pois Punaisen Ristin avulla ellei sinne olisi pudotettu belgialaisia laskuvarjosotilaita — siinä tapauksessa valehtelevat ne, jotka yrittävät nyt uskotella tämän tekosen sillä, että tarkoitus oli "pelastaa" Stanleyvillessä olleet ulkomaalaiset.

Mutta jos asia on niin, ettei näillä belgialaisilla laskuvarjosotilailla ja niiden taustavoimilla ollut mitään muita tavoitteita kuin näiden ulkomaalaisten pelastaminen hengenvaarallisesta asemasta niin siinä tapauksessa on tietenkin asia siten, että pääministeri Kenyattasta tulee valehtelija.

Mikä on tässä asiassa totuus?

Vaikka meillä onkin oma käsityksemme tilanteesta, niin mitään ehdottomia todistuskappaleita ei ole käytettävissämme sen paremmin puolelta kuin toiseltakaan.

Mutta yksi seikka on kuitenkin selvä. Rehellisestä miehestä on yhtä vaikea saada valehtelijaa kuin on valehtelijasta saada rehellistä miestä.

Kukaan ei ole tässäkään yhteydessä voinut osoittaa, että pääministeri Kenyatta olisi vähääkään valehdellut.

Mutta Belgian ulkoministeri Paul-Henri Spaak on julkisesti myöntänyt, että Stanleyvillen hyökkäystä valmisteltaessa hänen avustajansa turvautuivat julkisiin valheisiin, ja että hän mr. Spaak, on valmis kantamaan täyden edesvastuun näistä valheista.

New York Times Service Brysselin uutistiedon (marrask. 25 p.) mukaan oli eräs sanomalehtikirjeenvaihtaja kysynyt: "Mr. Spaak, onko tässä se syy, miksi teidän puhemiehenne valehteli eilen kun häneltä tiedusteltiin laskuvarjosotilaiden olinpaikkaa?"

Hän (ulkoministeri Spaak) vastasi mainitun uutistiedon mukaan näin: "Kyllä se on. Tämän operation arkaluontoisuuden vuoksi heidän oli valehdeltava. Huomioonottaen vaakalaudalla olleen panoksen suuruuden, minä otan täydellisesti kannettavakseni edesvastuun heidän valheistaan."

Mutta jos asiassa on tarkoituksellisesti annettu yksi valheellinen selitys, niin mikä takaa sen, ettei toinenkin versio ole valhetta alusta loppuun asti? Me vain kysymme.

TSHOMBEN "VALTUUDET"

Jälellä on enää belgialaisten hyökkääjäin ja heidän taustavoimiensa selitys, että Stanleyvillen operatio tehtiin Kongon pääministeri Moise Tshomben antamien valtuuksien pohjalla ja perusteella. Tosiasiassa on kerrottu mr. Tshomben sanoneen, että hän on "pyytänyt" belgialaisia laskuvarjosotilaita suorittamaan tämän hyökkäyksensä Stanleyvilleen.

Mutta kuka on pääministeri Tshombe?

Ja mitä valtuuksia hänellä on yleensä?

Vieraillessaan jokin aika sitten Helsingissä, Suomessa, YK:n pääsihteeri U Thant sanoi, että Tshombe on kuin nuorista kiskottava sätkyäijä sirkuksessa.

Puheet Tshomben muka "antamista valtuuksista" olisivat suorastaan naurettavia ellei olisi kysymys näin vakavista asioista. Tosiasia on, että mr. Tshombe tuotettiin nimenomaan belgialaisten ja yhdysvaltalaisten monopolistien voimalla maanpakolaisuudesta suoraan Kongon pääministeriksi. Ilman belgialaisia ja yhdysvaltalaisia monopolisteja Tshombe olisi vieläkin kuluttamassa aikaansa jossakin eurooppalaisessa huvittelukeskuksessa.

Kongon pääministeriksi vastoin kansan tahtoa tai ainakin sen mielipidettä kysymättä nostetulla mr. Tshombella ei ole totta totisesti moraalisesti katsoen mitään valtuuksia kutsua sen paremmin ulkomaalaisia joukkoja kuin muodostaa ulkomaalaisista palkkasotureista omaakaan "armeijaa" Kongon kansan kurissapitämiseksi!

Me puolestamme yhdymmekin niihin hyvää tarkoittaviin canadalaisiin, jotka toivovat että Canadan edustajat YK:ssa ja muuallakin tekisivät kaikkensa sen hyväksi että Kongo jätettäisiin vihdoin viimeinkin kongolaisille, ja että kaikki ulkomaalaiset voimat lähetettäisiin pikamarssissa pois Kongosta. Uskomme, että näin tapahduttua voivat kongolaiset pian ratkaista, joko hyvin tai huonosti, se ei ole ulkopuolisten asia, omat sisäiset ongelmansa.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Emil Hellsten, Port Arthur, Ont., täyttää perjantaina, joulukuun 4 päivänä 76 vuotta.

Maria Jacobson, Edmonton, Alta., täyttää torstaina, joulukuun 3 pnä 33 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Natsirikokset vanhenevat

Bonn. — Länsi-Saksa julkaisi viime perjantaina koko maailmaa koskevan vetoomuksen todisteiden saamiseksi natsien valtakaudella tehdyistä rikoksista ennen kuin niiden vanhenemista koskeva määräaika kuluu umpeen ensi keväänä.

Länsi-Saksan hallituksen vetoomus, joka osoitetaan myös eri maiden hallituksille, julkaistiin sen jälkeen kun hallitus oli istunnossaan päättänyt olla pidentämättä rikosten vanhenemisen määräaikaa.

Hallituksen edustaja von Hase, joka luki vetoomuksen lehtikonferenssissa, sanoi, että näistä rikoksista voidaan langettaa tuomiot määräajan umpeen kulumisen jälkeenkin jos tutkintotuomari on kussakin tapauksessa tehnyt siitä päätöksen ennen määräajan umpeutumista.

RANSKAN VASEMMISTON JA FLNn YHTEISTYÖSTÄ

Siitä alkaen kun oli vuosina 1940—43 teljettynä Maison-Carreen vankilaan yhdessä 26 muun kommunistikansanedustajan kanssa, on Algeria paljon muuttunut, totesi Ranskan kommunistisen puolueen uusi pääsihteeri Waldeck Rochet palattuaan äskettäin Algeriasta. Ranskan kommunistisen puolueen valtuuskunta vieraili lokakuussa Algeriassa FLNn vieraana ja jokin aika sitten Humanite julkaisi koko sivun matkalaisten selostuksia Ranskan entisen siirtomaan nykyisistä oloista, Sekä valtuuskunnan neuvottteluista FLNn poliittisen toimiston ja presidentti Ben Bellan kanssa.

— On syntynyt uusi, täyttä vauhtia kehittyvä Algeria. Algerista on tullut algerialainen kaupunki, joskaan kaikkia siirtomaa-ajan jätteitä ei ole vielä kyetty poistamaan. Enää ei näy kerjäläisiä ja pahimmat köyhälistökorttelit on hävitetty. Teknillisen henkilökunnan joukkopako itsenäisyyden saaneesta Algeriasta ei kuitenkaan ollut jättämättä jälkiään ja maa kamppailee sitä paitsi suurten pääomavaikeuksien kanssa. Työttömiä on vielä satoja tuhansia, mutta useimmat teollisuuslaitokset ja maatalousyritykset on kuitenkin jo saatu käyntiin. Kansan luottamus tulevaisuuteen oli tehnyt valtuuskuntaan erikoisen vaikutuksen, kävi ilmi jokaisesta haastattelusta.

Mitä on paljon puhuttu tuotantolaitosten itsehallinto? Tähän kiinnostavaan kysymykseen vastasivat Humaniten palstoilla RKPn poliittisen toimikunnan jäsenet Raymond Guyot ja Rene Piquet:

— Entisten suurkapitalistien tuotantolaitoksia johdetaan nyt itsehallintojärjestelmän pohjalla, joka on eräs Algerian sosialistisen kehityksen muoto. Laitokset toimivat hämmästyttävän hyvin ja niissä voi satunnainen kävijäkin havaita todella vallankumouksellisen työinnostuksen.

Näiden tuotantolaitosten johdossa on itsehallintokomitean puheenjohtaja ja valtion nimittämä johtaja. Heidän valtuutensa on virallisissa asiakirjoissa määritelty seuraavasti:

Itsehallinnon alaisessa algerialaisessa tuotantolaitoksessa työntekijäin yleinen kokous vahvistaa äänestyksellä kehityssuunnitelman sekä tarvikkeiden hankintaa, tuotantoa ja markkinointia koskevan ohjelman. Yleinen kokous valitsee työntekijäin neuvoston, joka päättää sisäisestä järjestyksestä sekä tärkeimpien tarvikkeiden ostosta ja myynnistä. Työntekijäin neuvosto valitsee itsehallintokomitean, joka laatii kehityssuunnitelman ja työn organisaatiota koskevat säännöt. Itsehallintokomitea valitsee itse puheenjohtajansa. Hän on työntekijä, kuten muutkin ja hänet valitaan joka vuosi. Johtaja voidaan vapauttaa tehtävästään mikäli neuvosto sitä vaatii. Hän edustaa itsehallintolaitoksessa valtiota.

Järjestely saattaa kirjoitettuna näyttää mutkikkaalta, mutta käytännössä se on osoittautunut tehokkaaksi. Puheenjohtaja johtaa puhetta yleisessä kokouksessa neuvostossa ja komiteassa. Hän allekirjoittaa johtajan kanssa maksumääräykset ja edustaa työntekijöitä laitoksen ulkopuolella.

Johtaja taas panee täytäntöön itsehallintokomitean päätökset, vastaa laitoksen (maatila tai tehdas) jokapäiväisestä toiminnasta. Hän on mukana myös tuotantosuunnitelmaa laadittaessa ja pitää tällöin silmällä valtion etua ja huolehtii siitä, että laitoksen toiminta niveltyy sopusuhtaisesti koko maan suunnitelmiin. Johtaja niin ikään päättää työntekijäin palkkauksesta hänen alaisenaan toimii kirjanpito ja laitoksen muu konttoripuoli.

Ammattiliitoilla on itsehallintojärjestelmässä aivan erityinen osuus mainitsee puolestaan Georges Frischmann. Työläiset kuuluvat ammattiliittoihin miltei sataprosenttisesti ja niiden mielipidettä tiedustellaan yleensä kaikissa tuotantolaitosta koskevissa asioissa. Ammattiliitoissa on itsenäistymisen jälkeen tapahtunut muutakin muutosta kuin toiminnan vilkastuminen. Eurooppalaista syntyperää olevien johtohenkilöiden tilalle ovat ilmestyneet nuoret algerialaiset ja ammattiliitot kantavat osaltaan vastuuta uuden Algerian rakentamiseksi.

Ranskalainen valtuuskunta neuvotteli FLNn kanssa myös puolueiden yhteistyöstä. Ranskan ja Algerian rauhanliikkeet ovat pysyvästi yhteistyössä keskenään ja haastateltavat korostivat FLNn ja Ranskan kommunistisen puolueen samanlaisia käsityksiä rauhanomaisesta rinnakkainolosta aseidenriisunnasta ja siirtomaajärjestelmän hävittämisestä. Kaikkien imperialistinvastaisten voimien yhteistoiminnan välttämättömyydestä ovat puolueet niin ikään samaa mieltä.

Puolueiden yhteistyöstä kertoi pääsihteeri Waldeck Rochet mm:

— Ranskan kommunistinen puolue keskittyy eriytisesti informaation alalle antaakseen ranskalaisille oikean kuvan Algerian vallankumouksesta. FLN puolestaan sitoutui antamaan maassaan tietoja Ranskan työväenluokan taistelusta. Molempien maiden kansoilla on monia yhteisiä etuja puolustettavanaan, minkä vuoksi on lujitettava solidaarisuutta ja yhteyksiä yli Välimeren.

Informaation laajentamisesta puhuttaessa mainittiin Humaniten osuus, mutta korostettiin samalla m. m. ammattiliittojen yhteyksien kehittämistä ja Ranskan—Algerian ystävyysseuran toiminnan laajentamista. Ranskan kommunistisen puolueen poliittinen toimikunta pitää valtuuskunnan matkan tuloksia hyvin merkittävinä ja uskoo puolueiden yhteistyön vastaisuudessa yhä paranevan. — DLP.

YHDYSVALLAT PURKAA VANHAA SOTAKALUSTOA

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeri Robert McNamara määräsi viime torstaina suljettavaksi kuusi strategisten ilmavoimien tukikohtaa ja kaksi laivaston telakkaa sekä purettavaksi 150 vanhentunutta mannertenvälistä ohjusta. Nämä sisältyvät niihin 95 sotilaalliseen kohteeseen, joiden uuden ohjelman mukainen lopettaminen aiheuttaa 477 miljoonan dollarin säästön puolustusmenoissa sekä 63,401 toimen lakkauttamisen. Muutokset eivät vaikuta Yhdysvaltain sotilaalliseen voimaan tai taisteluvalmiuteen millään tavoin, sanoi puolustusministeri.

80 kyseisistä varuskunnista on Yhdysvalloissa, muut Euroopassa ja läntisellä pallonpuoliskolla. McNamara kieltäytyi nimeämästä ulkomaisia tukikohtia, koska neuvottelut asianomaisten valtioiden kanssa ovat vielä kesken.

Brooklynissa sijaitseva valtava laivaston telakka suljetaan 18 kuukauden kuluessa, ja Portsmouthin laivatelakan sanottiin lopettavan toimintansa 10 vuoden kuluessa. Kaksi Kaliforniassa sijaitsevaa laivaston telakkaa yhdistetään.

Seuraavat strategisten ilmavoimien tukikohdat suljetaan: Daw'n lentotukikohta Mainessa, Glasgowin lentotukikohta Texasissa, Larsinin lentotukikohta Washingtonin valtiossa Schillingin lentotukikohta Kansasissa ja Lincolnin lentotukikohta Nebraskassa. Joukko B-52-merkkisiä ydinpommittajia ja KC-135-merkkisiä säiliökoneita siirretään Dow'sta, Glasyowista, Amarillosta ja Larsonista muihin strategisten ilmavoimien tukikohttiin kolmen ja puolen vuoden kuluessa.

150 Atlas-E-, Atlas-F- ja Ti-Titan I-merkkistä, nestemäisellä polttoaineella toimivaa ohjusta puretaan, koska Titan-II- ja Minuteman-ohjuksilla on suurempi teho ja niitä voidaan käyttää ja pitää kunnossa murto-osalla aikaisempien mallien vaatimista kuluista. Vanhentuneet mallit poistetaan valmiusasemista vuoden 1965 heinäkuuhun mennessä.

OSAVALTIOT HUOLISSAAN TYÖTTÖMYYDESTÄ

Jotkut niistä 33 Yhdysvaltain osavaltiosta, joihin vaikuttaa puolustusministeri Robert McNamaran päätös sulkea 80 sotilaallista tukikohtaa ja laivaston telakkaa, ovat pontevasti vastustaneet toimenpidettä.

New Yorkin pormestari Robert Wagner sanoi torstai-iltana julkaisemassaan lausunnossa, ettei hän hyväksy Robert McNamaran keskiviikkona ilmoittamaa päätöstä. Wagner lisäsi vetoavansa uudelleen presidentti Johnsoniin ja kongressiin. New Yorkin osavaltiossa päätös koskee viittä sotilaallista tukikohtaa ja Brooklynin laivaston tukikohtia, joissa yhteensä on 10,000 työntekijää.

New Yorkin kuvernööri Nelson Rockefeller varoitti, että tuhannet ihmiset jäävät työttömiksi, jollei tukikohtia suljeta asteettain. New Yorkin senaattori Robert Kennedy ehdotti erityisen valtionkomission perustamista ja syytti Johnsonia sen johdosta että hän ilmoitti sulkemispäätöksestä vasta presidenttivaalien jälkeen.

Pennsylvanian kuvernööri William Scranton lähetti sähkeitse vastalauseensa sekä Johnsonille että McNamaralle ja sanoi, että toimenpide vaikuttaa tuhoisasti valtion talouteen.

New Hampshiren osavaltiossa sijaitsevan Portsmouthin kaupungin pormestari Timothy Connors ehdotti, että McNamara olisi nimitettävä maatalousministeriksi, mikäli presidentti Johnson tarkoittaa tätä tehokkuudella.

NATOn YDINVOIMAT SAMASSA PISTEESSÄ KUIN VUOSI SITTEN

Pariisi. — Viidentoista NATO-maan parlamentaarikot hyväksyivät perjantaina suosituksen, jossa jäsenmaiden hallituksia kehotetaan tutkimaan yksityiskohtaisesti eri vaihtoehtoja NATO:n ydinvoiman perustamiseksi.

Suositus sai taakseen 27 ääntä nollaa vastaan 17 valtuutetun, mm. islantilaisten, norjalaisten, tanskalaisten ja belgialaisten sekä yhden italialaisen pidättäytyessä äänestyksestä.

Jo viime vuonna NATO:n parlamentaarikot päättivät kuten nytkin, etteivät ne ryhdy painostukseen Yhdysvaltain ehdottoman monenkeskisen ydinlaivaston luomiseksi.

Parlamentaarikot päättivät nyt sen sijaan odottaa Englannin pääministerin Harold Wilsonin ja Yhdysvaltain presidentin Johnsonin neuvottelujen tuloksia. Neuvottelut käydään Washingtonissa ensi kuun alussa.

Konferenssin täysistunnossa ja sen sotilaallisen ja poliittisen valiokunnan istunnoissa etenkin ranskalaiset hyökkäsivät kiivaasti suunnitelmaa vastaan, jota toistaiseksi kannattaa Yhdysvaltain lisäksi ainoastaan Länsi-Saksa.

Konferenssin pysyvä komitea pääsi asiasta kompromissiratkaisuun sen jälkeen kun sotilaallinen valiokunta oli todennut kysymyksen olevan lähinnä poliittinen.

Lopullinen suositus, josta äänestettiin perjantaina, jättää ovat auki jatkoneuvotteluille.

Suosituksessa sanottiin: "Kaikkia vaihtoehtoja NATO:n ydinvoiman alalla, josta monenkeskinen ydinvoimasuunnitelma on ainoa tähän mennessä, tullaan tutkimaan yksityiskohtaisesti kaikkien asiasta kiinnostuneiden hallitusten taholta.

FULBRIGHT LIEVENNETYN MFL:n KANNALLA

München. — Yhdysvaltain senaatin ulkomaansuhteiden komitean puheenjohtaja, senaattori Fulbright esitti Münchenissä torstai-iltana lievennettyä MLF-suunnitelmaa, jonka Englanti, Italia ja muut NATO:n jäsenmaat voisivat hyväksyä.

Senaattori sanoi esittävänsä vain henkilökohtaisia mielipiteitä Hän lausui, että ellei MLF nykyisessä muodossaan täytä poliittisia ja sotilaallisia tehtäviään, olisi suotavaa lykätä sen toteuttaminen ensi vuoden puolelle, jotta asiasta voitaisiin vielä neuvotella.

Neuvottelujen tarkoituksena olisi joko saada lisätukea nykyiselle suunnitelmalle tai tehdä lievennetty suunnitelma, jonka NATO:n kaikki jäsenmaat voisivat hyväksyä, sanoi Fulbright.

Senaattori sanoi MLF:n päätarkoituksen olevan lopettaa kansallisten ydinasejoukkojen yleistyminen.

Fulright ehdotti, että kutsuttaisiin koolle eräänlainen Atlantin parlamentti, joka koostuisi Atlantin liiton jäsenmaiden parlamenttiedustajista. Tämä olisi hänen mielestään paras keino saada NATO:n jäsenmaat läheisempään yhteistyöhön.

NATO:n UUSIMISTA TUTKITAAN

Konferenssi hyväksyi 19 suositusta, mm. kaksi, joissa sotilaallinen valiokunta suosittelee yhteistoiminnan kehittämistä aseiden suunnittelun, tuotannon ja kehittämisen alalla NATO:n piirissä.

Konferenssi suositteli lisäksi, että NATO-maiden hallitusten tulisi sopeuttaa kauppapolitiikkansa itäryhmän maihin nähden pitäen silmällä jäsenmaiden turvallisuutta ja taloudellista voimaa sekä apuaan kehitysmaille.

Konferenssi suositteli neuvottelujen aloittamista taloudellisen yhteistyö- ja kehitysjärjestön OECD:n jäsenmaiden piirissä. Näistä neuvottelutilaisuuksista kehitettäisiin edelleen neuvoa-antava Atlantin kokous, joihin voisivat ottaa osaa OECD:n puolueettomat jäsenmaat, kuten Sveitsi ja Itävalta. Nämä maat eivät kuitenkaan osallistuisi sotilaallisiin neuvotteluihin.

Konferenssi suositteli edelleen, että NATO:n pysyvä neuvosto alottaisi tutkimukset liiton uusimiseksi. Pohjois-Atlantin sopimus päättyy vuonna 1969. Konferenssi kehotti Kreikkaa ja Turkkia ryhtymään jälleen yhteistyöhön ja kaikkia osapuolia auttamaan Kyproksen kiistan ratkaisemisessa.

Salakuljettajaluutnantit pyrkivät Turkkiin; kiinni Kööpenhaminassa

Tukholma. — Tanskan poliisi pidätti perjantaina Kööpenhaminassa ruotsalaiset luutnantit Helge Hjalmarssonin ja Lars Lindhin jotka aikaisemmin syksyllä tuomittiin vankeuteen aseiden salakuljetuksesta Kyproksessa. Nuorukaiset pidätettiin heti heidän saavuttuaan Kastrupin lentokentälle.

Tukholman kaupunginviskaali oli pyytänyt miesten pidättämistä, koska heidän pelättiin mahdollisesti koettavan paeta. Miehet olivat itse ilmoittaneet, että heidän tarkoituksenaan on matkustaa Turkkiin.

Luutnantit vietiin perjantaina iltapäivällä takaisin Ruotsiin. Heitä kuulustellaan lähemmin heidän suunnitelmistaan jonka jälkeen pidättämispäätös tutkitaan uudelleen.

Reuterin kertoman mukaan luutnantti Hjalmarsson sanoi Kastrupissa, että Ruotsin viranomaisille on ilmoitettu heidän suunnitelmistaan matkustaa Turkkiin. Hän lisäsi, että hän ja Lindh aikovat palata Tukholmaan kun heidän juttunsa käsitellään korkeimmassa oikeudessa. Oikeudenkäynnin ajankohtaa ei vielä ole määrätty.

Molemmat luutnantit määrättiin kahdeksi vuodeksi kuritushuoneeseen heidän salakuljetettua aseita piiritetyille Kyproksen turkkilaisille. Tuomio muutettiin myöhemmin kahdeksaksi kuukaudeksi, mutta sitä ei ole vahvistettu.

Istanbulissa ilmoitti sanomalehti Hurriyet kutsuneensa luutnantit Turkkiin.

Luutnantit Helge Hjalmarsson ja Lars Lindh saapuivat klo 15 Ruotsin aikaa Arlandan lentokentälle.

Suuri määrä lehtimiehiä oli saapunut lentokentälle koneen laskeutuessa. Lehtimiehet eivät saaneet kuitenkaan mahdollisuutta haastatella miehiä, sillä heidät vietiin suoraan paikalla odottaneeseen poliisiautoon, joka suuntasi kulkunsa kohti Tukholmaa.

"Emme anna mitään lausuntoa", sanoi luutnantti Hjalmarsson kulkiessaan kohti autoa poliisien saattamana.

Leslie Morrisin muistolle

Canadan kommunistisen puolueen jäsenet, ystävät ja kannattajat jättivät marraskuun 16 päivänä viime jäähyväiset puolueensa rakastetulle johtajalle Leslie Morrisille, saattaen hänet hautaan.

Koko hänen elinikäisenä työtoverinaan haluan täten lausua muutaman sanan hänen muistolleen. Toveri Morris ei ole joukossamme enään, mutta hänen muistonsa elää Canadan kommunistien liikkeen rakentajain ja työväenliikkeen riveissä. Minä ja monet tuhannet muistavat hänen toimintaansa Canadan Työväen Nuorisoliiton rakentamiseksi, jossa yhteydessä hän vuonna 1923 perustavassa kokouksessa valittiin liiton sihteeriksi.

Toveri Morris oli lahjakas työläistoimitsija, horjumaton marxilais-leninismin tulkitsija ja kehittäjä. Se hänessä loi ymmärryksen, että kommunistinen liike ja työväenluokan puolueet ovat ensi kädessä vastuunalaisia oman maansa työväenluokalle, ja että kansainvälinen solidaarisuus todellisesti lujittuu vastuunalaisuudessa yhdistää vastarintaa kapitalistista imperialismia vastaan sekä ydinasesodan välttämiseksi. Hetken taistelu tavoitteena on erilaisten yhteiskuntajärjestelmien rauhanomaisen rinnakkaiselon, kuten tov. Morris käsitti.

Avaimena hänen kaikissa toiminnassaan oli taistelu sosialistien ja kommunistien yhteistoiminnan puolesta, taistelu Canadan työväenluokan yhdistämiseksi pyrittäessä sosialistiseen yhteiskuntaan. Tämän päivän tilanteessa se merkitsee johdon antamista työväen taistelulle kapitalismin olosuhteissa uudistuksien puolesta samalla taisteluksi sellaisten uudistuksien puolesta mitkä Canadan ja Yhdysvaltain suurpääoman kontrolloivat monopolivoimat kieltävät.

Se vaati työväenliikkeen kontrollin päättävää korostamista, työläisten ja farmarien yhtenäisyyden puolustamista automatisoinnin kehityksen antamien hedelmien saattamiseksi kansan hyväksi. Se merkitsee pyrkimystä taisteluyhtenäisyydeksi ja joukkotoiminnaksi sosialismin hyväksi, jonka päämäärän puolesta toveri Morris pyhitti elämänsä.

Tämän yhtenäisyyden puolesta käytävä taistelu on keskeinen kysymys edistyksellisen yhteistoiminnan saavuttamiseksi, kuten toveri Morris korosti. Milloinkaan ei saa unhoittaa, että avain kysymys taistelussa työväenluokan yhtenäisyyden puolesta on valmius hakea uusia aloitteita, alkukohtia elvyttääksemme ja lujittaaksemme toiminnan yhtenäisyyttä.

Aina elävät kukkaset toveri Morrisin muistolle ovat tämän taistelun jatkamisessa. Se on todistus meidän uskollisuudestamme kansainvälisyydelle nyt. Se on kunnioitus Ensimmäisen Kansainvälisen 100-vuotismuiston juhlimiselle, jota toveri Morris korosti meidän kunniavelkanamme. Tämän puolesta vanoutuminen tov. Leslie Morrisin muistolle on meidän tehtävämme lujittaa elävää ja kehittävää marxilais-leninismin oppia. — A.T. Hill.

Keski-ikä nousee Itä-Saksassa

DDR:ssä on miesten keskimääräinen elinikä 67,1 vuotta ja naisten 72 vuotta. Tästä ilmoittavat DDRn ammatillisen keskusjärjestön FDGBn suorittamat viimeiset tutkimukset. Niiden mukaan vuosina 1924—26 koko Saksassa miesten keskimääräinen elinikä oli 55,97 vuotta ja naisten 62,81. Vuosina 1952—53 saavuttivat miehet DDRssä keskimäärin 65,06 ja naiset 69.07 vuoden iän.

PÄIVÄN PAKINA

UKONNUOLI ELI THUNDERBOLT

Kun sattuu niin tuossa otsikossa taisi tulla suomennosvirhe, sillä kysymys taitaa olla peräti "ukkosenjyrinästä" eikä vain "ukonnuolesta", silloin kun puhutaan munaskuitaan myöten fasistisesta tekeleestä rotu- ja punakauhulietsonnassa rypevästä "Thunderbolt"-nimisestä yhdysvaltalaisesta newspaperista.

Mutta paneutukaamme heti asiaan.

Mainitulta "Ukkosenjyrinältä" on kielletty Canadassa postioikeudet — ja kun lehden omistajat esittivät alkuviikolla asiasta valituksen ja vaatimuksen, että sille on annettava postioikeudet takaisin, niin eräs mies vertasi sen ruokottomuuksia peräti Kristuksen opetuksiin!

"Thunderbolt yrittää voimakkaalla tavallaan esittää yleisölle totuuden", sanoi John Ross Taylor. "Totuus oli Kristuksen aikana pommi — he ristiinnaulitsivat hänet sen vuoksi."

Mainittu mr. Taylor ja David Stanley, molemmat Torontosta, esiintyivät, ei sen enempää eikä vähempää kuin "National States Rights Party of Birmingham-Alabama"-puolueen asianajajina kuulustelussa ylipostimestari John Nicholsonin määräystä vastaan vaatien Thunderboltille takaisin postitusoikeuksia Canadassa.

CP:n uutistiedon mukaan mr. Taylor oli sanonut otaksuttavasti toimeksiantajainsa ohjeitten ja myös omien katsomustensa mukaan, että "kommunismi on juutalaisuutta ja on ollut sitä aivan sen alusta alkaen."

". . . Kaikki kommunistiset vakoiluliigat Yhdysvalloissa ovat olleet juutalaisten hallinnassa . . ."

Mr. Taylorin kerrotaan sanoneen edelleen, että kaikki sanomalehdet, julkaisut, televisiot ja kustannusliikkeet ovat "juutalaisten taitavassa diktatuurikomennossa".

Tässä on muuten sivumennen sanoen, punakauhulietsonnan huippu ja vielä huipun nuppukin. Punakauhun lietsonta alkaa tavallisesti siitä mihin järjelliset väitökset loppuvat. Kun esimerkiksi työväen yhtenäisyyttä vastustavilla voimilla ei ole mitään sen parempia aatteita ja periaatteita, niin he turvautuvat tähän "Ukkosenjyrinän" vanhaan temppuun ja sanovat, että he eivät halua mukaolla missään tekemisissä "kommunistien kanssa".

Mutta palatkaamme mr. Tayloriin, joka osaa näköään punakauhulietsojain kaikki temput. Tosiasiassa hän sanoi kuulustelussa pyrkivänsä todistamaan, että Ukkosenjyrinä ei ole sisältönsä puolesta "törkeä" eli "scurrilous".

Hän lainasi otteita monenlaisista kirjoista ja kirjasista, myös Raamatusta, ja sanoi, että kuulustelun myöhäisemmässä vaiheessa hän tulee viittaamaan "Winston Churchillin kuuluisiin juutalais- ja kommunisminvastaisiin kirjoituksiin".

Kuulustelulautakunnan nähtäväksi oli tuotettu noin 40 kirjallista todistuskappaletta, joiden nimien joukossa komeilivat "Segregation or Death" (Rotujen erottaminen tai kuolema), "Jewish Ritual Murder" (Juutalaisten rituaalimurha), "Marxism and Judaism" (marksilaisuus ja juutalaisuus) ja "Jews and Their Lies" (Juutalaiset ja heidän valheensa).

Kun mainitun lehden postioikeudet oli väliaikaisesti kielletty sillä perusteella, että sitä pidetään törkeänä (scurrilous), niin keskustelu kosketteli myös sanan merkitystä.

Ja kun siitä oli selvitty niin mr. Taylorin sanotaan selittäneen, että tämä postioikeuden kielto edustaa kiilan ohutta päätä kampanjassa länsimaiden käännyttämiseksi kommunismin tielle. Postikielto edustaa "täydellistä sanomalehtivapauden kieltoa" hän julisti. "Se on samalla kristinuskon virallista vainoamista viranomaisten toimesta."

"Thunderboltin pannaan julistaminen on ensimmäinen askel Uuden Testamentin pannaan julistamiseksi. Se on jo alkanut Yhdysvalloissa minkä kouluissa on kielletty Herran rukouksen pito."

Kun tuomari Wells sanoi, että nyt ollaan canadalaisessa kuulustelussa, niin mr. Taylor vastasi:

"Mutta tämän kuulustelun takana olevat kansainväliset voimat käyttävät hyväkseen tätä kuulustelua."

"Tämän kuulustelun takana ei ole mitään kansainvälisiä voimia. Ainoastaan canadalainen hallitusministeri (ylipostimestari)", sanoi puheenjohtaja.

Kuten arvata saattaa, mr. Taylor sanoi uskovansa rotujen jakamiseen, siis rotusryjintään jne.

* * *

Vaikka meillä on tietenkin omat käsityksemme siitä, pitäisikö Ukkosenjyrinälle antaa postioikeus vai eikö pitäisi, me pidätymme siitä asiasta keskustelemasta kunnes se tulee virallisesti loppuunkäsitellyksi.

Pantakoon kuitenkin merkille, minkälainen on se "asia", jonka puolustamiseksi tarvitaan räikeintä sorttia punakauhun lietsontaa — ja saman tien myös se, mihin punakauhun lietsonta voi ihmispoloisen lopuksi johdattaa.

— Känsäkoura.

Urheilua

Länsi-Saksa pois Euroopan Cupista

Frankfurt. — Länsi-Saksan urheiluliitto päätti sunnuntaina pitämässään kokouksessa olla osallistumatta suunniteltuun yleisurheilun Euroopan Cupiin. Samalla länsisaksalaiset isännät luopuivat mainitun Cupin loppukilpailun järjestelytehtävistä.

Maan kansallinen urheiluliitto teki päätöksensä sen jälkeen kun kansainvälinen yleisurheiluliitto (IAAF) oli päättänyt sallia Itä-Saksan osallistumisen kilpailuun.

Länsi-Saksan urheiluliiton julkilausumassa todetaan että NATO:n aikaisemmin tekemän päätöksen mukaan Itä-Saksan voimistelu- ja urheiluliiton edustajat voivat kilpailla NATO:n maissa pelkästään yhteisen Saksan joukkueen jäseninä.

—•—

Kovia otteluja SM-paineissa

Helsinki. — Suomen kreikkalais-roomalaisen painimestaruuskilpailut pidettiin, kuten on kerrottu, Vaasassa, Imatralla ja Kouvolassa.

Paineissa oteltiin kahdeksassa eri sarjassa ja niiden aikana tehtiin 4 uutta mestaruutta. Lopulliset mestaruudet jakautuivat Suomen Painiliitolle 5 ja TUL:lle 3.

TULOKSIA:

52 kg:1) Lars Lax, 2) Reino Salimäki, 3) Veikko Järvelä.

57 kg:1) Raimo Taskinen, 2) Martti Sihvonen, 3) Hannu Vihersalo.

63 kg:1) Tauno Jaskari, 2) Heikki Wallin, 3) Ilmari Timonen.

70 kg:1) Eero Tapio, 2) Alpo Koskiniemi, 3) Jouko Lehtinen.

78 kg: 1) Matti Laakso, 2) Kaarlo Weiser, 3) Risto Toivola.

87 kg: 1) Heikki Mänttäri, 2) Eino Ikola, 3) Yrjö Koskela.

97 kg.1) Aimo Mäenpää, 2) Ivar Wacklin, 3) Mauno Tuominen.

Yli 97 kg: 1) Antero Vanhanen, 2) Matti Hämäläinen, 3) Elis Rannasto.

Suomi kolmas ryhmässään

Tel Aviv. — Suomi johtaa Puerto Ricoa vastaan 2—0 kahden voitetun ja kahden keskeytetyn ottelun jälkeen Tel Avivin shakkiolympialaisten yhdennellätoista ottelukierroksella.

Kymmenen ottelukierroksen jälkeen C-ryhmän johdossa on Sveitsi 29 pisteellä. Toisella sijalla olevalla Colombialla on 27½ pistettä sekä yksi keskeytetty ottelu. Suomella, joka on kolmantena, on 27 pistettä.

A-ryhmässä, jossa pelataan kokonaiskilpailun voitosta, N-liitto vahvisti asemansa yhdennellätoista ottelukierroksella voittamalla Argentiinan numeroin 3—0 yhden ottelun ollessa kesken. Kymmenen kierroksen jälkeen Neuvostoliitto johti 27 pisteellä (yksi ottelu kesken), toisena oli Jugoslavia 23½ pisteellä, seuraavina Tshekkoslovakia, Unkari ja Länsi-Saksa, joilla kaikilla oli 22½ pistettä, Argentiina 22 pisteellä sekä Yhdysvallat, jolla oli 20½ pistettä (yksi kesken).

—•—

Ruotsi—Suomi maaotteluun

Ruotsi—Suomi painimaaotteluun, joka otellaan Malmössä 6—7. 12. on nimetty SM-painien perusteella seuraava joukkue:

52: Lars Lax ja Reino Salimäki.
57: Raimo Taskinen ja Martti Sihvonen.
63: Heikki Vallin ja Tauno Jaskari.
70: Eero Tapio ja Alpo Koskiniemi.
78: Kaarlo Wieser ja Matti Laakso.
87: Heikki Mänttäri ja Eino Ikola.
97: Ivar Wacklin ja Aimo Mäenpää.
Yli 97: Antero Vanhanen ja Matti Hämäläinen.

. . . JA PUOLAN PAINIMATOLLE

TULn painijaosto on nimennyt Puolassa Katwoczessa 3. 12. pidettäviin kansainvälisiin paineihin seuraavan joukkueen:

52: Veikko Järvelä.
57: Arvi Kousa.
63: Ilmari Timonen.
70: Pentti Jakonen.
78: Tauno Pietilä.
87: Jouko Arffman.
97: Heljo Hakulinen.
Yli 97 kg: Osmo Hekkala.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — **Toimistopuh. EM. 6-8586**
O. NUMMINEN — **HELEN HIRVONEN**
kotiin HI 4-3356 — **kotiin WA 3-4378**

HYVÄ SISÄLTÖINEN JULKAISU

JOULU 1964

ilmestynyt kansalaistemme luettavaksi

48 SIVUA — HINTA $1.00

Kaunis kolmivärinen kansikuva sekä monipuolinen kuvitus lisäävät "Joulu"-julkaisun arvokkuutta.

"Joulu 1964" tarjoaa hyvää luettavaa kaikille kansalaisillemme! Sen sisältö käsittää kaikkiaan 31 kertomusta, runoa, novellia ja muistelmaa — niistä on 22 lähtöisin omien avustajiemme kynästä.

Joulun sisältö on seuraava:

Kun joulu on
Ja kuusessa oli kolme kynttilää
Elämän aalloilla
Takaisin elämään
Iso-Isän harha-askel
"Viittiin käärittynä oli . . ."
Aleksis Kivi: Kaksi runoa
Ensimmäinen opettajajoulu
Hoobon uni
Niitä kalajuttuja
Susanna ja gangsteri-Eddy
Maiju Väisänen
"Batorilla" Helsinkiin
Joulukuu
Menneisyys — tulevaisuus
Joulumuistelmia vuosien takaa
Myllyjen tarina kertoo
Neljä työläisnuorukaista Liverpoolista
Tämän joulun lapselle 1964
Minna Canthin syntymästä 120 vuotta
Äidin jouluilo
Minusta tehtiin "träppäri"
Joulu v. 1939
IWWn toiminnasta
Onko miehillä elämänvaihdos?
Bulgarialainen kertomus Olkiväänpelistä
Kaksi joulukynttilää
Sammakkomies, tieteen löytöretkeilijä
Mirjam Suvanto: Naapurisovusta
Paratiisin omena
Aina edellistä parempaa

Kuten ylläolevasta sisältöluettelosta huomaatte, on JOULUSSA hyvää, mielenkiintoista ja arvokasta luettavaa kaikille. Hankkikaa "Joulu 1964" itsellenne ja lähettäkää joululahjana ystävällenne täällä Canadassa ja Suomessa. Joulu lähetetään $1.00 hinnasta kaikkiin maihin.

Tätä mielenkiintoista joulujulkaisua on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
100 Elm St. West — P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street, Port Arthur, Ont.

VAPAUDEN NURKKA
Don-haalilla, 957 Broadview Ave., Toronto 6, Ont.

VAPAUDEN PIKINANURKKA
Clinton-haalilla, 2605 East Pender St., Vancouver 6, B. C.

Kaksivuotias jättipoika

Moskova. — Brjanskin kaupungissa asuva kaksivuotias Jura Lazarev on hämmästyttänyt perheensä ja lääkärit harvinaisen nopealla kasvulla. Tämä kahden vuoden kolmen kuukauden ikäinen poika on lähes metrin pituinen. Hän siirtelee helposti 20 kilon punnuksia. Hän saattaa käydä hakemassa äidiltään ämpärin, joka on puolillaan vettä, ja kantaa sen toiseen huoneeseen. Poika on hyvin älykäs ja reagoi nopeasti kaikkeen. Jura suorittaa aamuvoimistelunsa radion välittämän voimisteluohjelman mukaan. Hän on lääkäreiden tarkan valvonnan alaisena.

Tulivuori purkautuu Kamtshatkalla

Moskova. — Marraskuun 12 päivänä alkanut Shivelutsh-tulivuoren purkaus Kamtshatkalla jatkuu lyhyin väliajoin. Tämä tulivuori on ollut 14 vuotta rauhallisena. Nykyinen purkaus alkoi niin myrskyisenä, että 12 kilometrin korkeuteen kohosi valtava savu- ja pölypilvi. Kraaterista syöksyi hehkuvia vulkaanisia pommeja. Ust-Kamenogorskissa, joka sijaitsee muutaman kymmenen kilometrin päässä tulivuoresta, oli keskellä päivää täysin pimeä. Alukset eivät voineet saapua satamaan. Tuulen kuljettamat pölypilvet peittivät Komandöörin saaret, tulivuoresta viuhkamaisesti virrannut laava tuhosi kaiken kasvillisuuden 12 kilometrin säteellä. Purkausten välillä kävivät geofyysikot, seismologit ja vulkanologit tutkimassa tulivuorta.

— Shivelutshin uuden purkauksen seismologimme ennustivat jo viime toukokuussa, kertoi Kamtshatkan vulkanologisen tutkimuslaitoksen johtaja, Neuvostoliiton tiedeakatemian kirjeenvaihtajajäsen Boris Piip APN:n kirjeenvaihtajalle. — Siihen valmistautuessamme me tutkimme Kamtshatkan avainvulkaaneja peläten, että voi syntyä purkausten ketjureaktio. Onneksi näin ei tapahtunut. Shivelutshin purkaus oli voimakkaampi kuin vuosina 1944—50. Vanhan purkauksen muodostamat tulpat irtosivat ja tulivuoren kraateri laajeni huomattavasti. Vulkaani voi vielä purkaa hehkuvaa massaa.

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — (Suomi-Seura) —

Kirkkolain muutods

Hyväksyvän mietinnön antoi eduskunnan laki- ja talousvaliokunta tiistaina (17. 11.) uudesta evankelisluterilaisen kirkon kirkkolakiesityksestä. Kirkolliskokous oli sen hyväksynyt viime vuoden marraskuussa. Eduskunta voi puolestaan vain joko hyväksyä tai täysin hylätä esityksen. Mietinnön odotetaan aiheuttavan laajaa keskustelua.

Sosialidemokraatit esittävät hylättäväksi kirkkolain, koska laissa on huomattavia puutteita, jopa huononnuksia nykyiseen lakiin verrattuna. Lakiehdotus ei ole riittävästi kiinnittänyt huomiota seurakuntalaisiin heidän saamisekseen mukaan kirkon työhön, sanotaan sosialidemokraattien jättämässä vastalauseessa laki- ja talousvaliokunnan laista antamaan hyväksyvään mietintöön. Sosialidemokraatit kiinnittävät huomiota seurakuntalaisten oikeuksien kaventamiseen papinvaalissa ja katsovat, että myös naiset olisi katsottava kelvollisiksi papinvirkoihin. Luottamushenkilöiden valintaan on esitetty kelpoisuusvaatimuksia. Näihin kuuluu mm. ahkera kirkossakäynti, jonka laki panee ensisijaiseksi hyveeksi. Lisäksi pidetään arveluttavana verovarojen käytön laajentamista koskemaan myös ulkomaille suuntautuvaa lähetystyötä.

Asian käsittelyyn ottavat osaa vain ev. lut. kirkon jäsenet. Tarkistamattomien tietojen mukaan eduskunnan 200:sta jäsenestä 55 ei kuulu kirkkoon. (HS. SS)

Puolueelle radio-ohjelmaa suuruusjärjestyksen mukaan

Jokainen kansanedustaja tuo lisäminuutin omalle puolueelleen varattuun 20 minuutin ohjelma-aikaan radiossa. Tämän päätöksen teki Yleisradion hallintoneuvosto keskiviikkona (18.11.) Tämän 20 minuutin perusajan vuodessa saa käyttää jokainen suomenkielinen puolue, jolla on omin listoin valittujen edustajien muodostama eduskuntaryhmä saadakseen välitetyksi radiossa välähdyksiä puoluetoimistonsa ehdottamista poliittisesta tai poliittisluontoisesta juhlasta tai kokouksesta.

Ruotsalaisessa radio-ohjelmassa annetaan ruotsalaiselle kansanpuolueelle ja sellaiselle puolueelle, jonka eduskuntaryhmässä on ruotsalaisin listoin valittuja kansanedustajia, kullekin 15 min. perusaikaa sekä lisäksi 1 min. lisäaikaa kutakin ruotsalaisin listoin valittua kansanedustajaa kohti. Muilla puolueilla on oikeus 15 minuutin perusaikaan ruotsalaisessa ohjelmassa.)SS)

Saimaan kanava käyttöön v. 1968

Mikäli Saimaan kanavan rakennustyöt edistyvät hankaluuksitta nykyisellään voidaan laivaliikenne kanavalla aloittaa kesällä 1968, sanoi rakennusneuvos Erkki Lappi-Seppälä TVH:sta selostaessaan eduskunnan kulkulaitosvaliokunnalle Saimaan kanavan rakennustöitä. Näyttää siltä, että alkuperäistä kustannusarviota, joka oli 190 miljoonaa markkaa, ei tarvitse ylittää. Kanavaan on tähän mennessä käytetty rahaa 20 miljoonaa markkaa ja vuoden loppuun mennessä tulee käytetyksi noin 38 miljoonaa markkaa. Vilkkaimmillaan ovat työt vuosina 1966—67.

Viipurinlahden ruoppauksesta samoin kuin Kivisillansalmen kahden sillan rakentamisesta tekee Neuvostoliitto suunnitelmat. Töiden aloittamisesta ei ole vielä sovittu. (US)

Vammala kaupungiksi — Ylivieska kauppalaksi

Suomen kaupunkien lukumäärä lisääntyy ensi vuoden alussa yhdellä, mutta kauppaloiden luku ei vähene. Vammalan kaupungin perustamisen vastapainoksi syntyy nimittäin 1. 1. 1965 Ylivieskan kauppala. Kolmas huomattava kuntamuodon muutos runsaan kuukauden kuluttua on Oulunjoen kunnan häviäminen kokonaan Suomen kartalta. Kunnasta liitetään osia Oulun kaupunkiin sekä eräisiin ympärillä oleviin maalaiskuntiin. (US)

Sadat Ay-sonnit matkalla itään

Suomen Ayshireyhdistys toimittaa Neuvostoliittoon vielä tämän vuoden aikana 200 valikoitua sonnia ja hiehoa. Lisäsopimus allekirjoitettiin keskiviikkona (18. 11.) Helsingissä.

Perjantaina (20. 11.) vietiin junakuljetuksin itäiseen naapurimaahamme 100 eläintä joiden viemisestä oli sovittu aikaisemmin syksyllä. Kaikkiaan viedään Neuvostoliittoon tänä vuonna lähes 600 valikoitua ayshiresonnia ja -hiehoa. Koko vuoden vienti kohoaa tänä vuonna yli 1,100 eläimen eli yli kaksinkertaiseksi edellisen vuoden määrään verrattuna. (SS)

Yleisurheilu uudet PE:t

Äskettäin, Helsingissä pidetyssä Pohjoismaiden yleisurheilujohtajien kongressissa hyväksyttiin uudet Pohjoismaiden ennätykset. Suomalaisten saavuttamat ennätykset olivat seuraavat:

200 m aitajuoksu: Hannu Ehoniemi 23,7. — 400 m:n aitajuoksu: Jaakko Tuominen 50,4. — Kuula: Matti Yrjölä 18,16, Seppo Simola 18,09. — Kiekko: Pentti Repo 58,58. — NUORET: 400 m: Jaakko Tuominen 47,6. — 800 m: Jaakko Tuominen 1.48,6. — 400 m:n aj. Jaakko Tuominen 50,4. — Seiväs: Erkki Mustakari 475. — Kuula: Antero Juntto 17,69. NAISET: Korkeus: Leena Kaarna 170. (HS)

Nähtävyyksiä Siperiassa

Ne Neuvostoliitossa matkustavat turistit, jotka haluavat nähdä jotain aivan erikoista, voivat nyt tutustua Siperian maisemakohteisiin. Siperian matkailukeskus on Baikal-järvi, joka 1,600 metrin syvyisenä on maailman syvin järvi. Se on ihanteellinen paikki uimiseen ja kalastamiseen. Järvi on kuuluisa makeanveden hylkeistään, jotka ovat Siperiassa ainutlaatuisia.

Porttikielto Peronille

Bogota. — Kolombian hallitus on lähettänyt kaikille konsulaateilleen ohjeet olla myöntämättä maahantuloviisumia Argentiinan entiselle diktaattorille Juan Peronille, jotta tämä ei voisi palata entiseen kotimaahansa Kolumbian kautta.

Lentoyhtiöille lähettämässään tiedonannossa Kolumbian ulkoministeriö sanoo: "Kolumbian hallitus ei halua Juan Domingo Peronia kuljetettavan tähän maahan minkään syyn varjolla ja kehottaa yhtiötänne kieltäytymään myöntämästä maahantulo- tai kauttakulkulupaa".

Kolumbian entinen diktaattori Gustavo Rojas Pinilla on kutsunut Madridissa asuvan Peronin vierailulle Kolumbiaan.

Argentiinan kompuolue lailliseksi

Buenos Aires. — Argentiinan kommunistisen puolueen huomioon ottaen puolue on ja toimivat normaaliin tapaan. Kommunistisen puolueen ja muiden demokraattisten järjestöjen toiminta kiellettiin vuonna 1959 tammikuussa taantumuksellisen lainsäädännön nojalla. Tämä laki on nyt kumottu.

Maatalouden suunnittelu NL:ssa keskitetään nyt maatiloille

Moskova. — Neuvostoliiton maatalouden puutteet, jotka olivat eräänä keskeisenä syynä Nikita Hrushtshevin eroon kuukausi sitten, olivat viikko sitten lauantaina yksityiskohtaisen käsittelyn kohteena Pravdassa. Lehti mainitsee useita puutteiden syitä kuten suunnittelun ylhäältä päin, luonnonolosuhteita vastaamattoman kylvöjärjestelmän, halveksivan suhtautumisen kansan kokemukseen ja tiedemiesten työhön.

Lehti esittää, että käytännössä siirrettäisiin maataloustuotannon suunnittelu kolhoosien ja neuvostotilojen asiaksi, kohdistettaisiin erityinen huomio karjatalouteen ja maatalouden palkkajärjestelmässä noudatettaisiin tiukasti aineellisen kiinnostuksen periaatetta.

Lehti toteaa tänä vuonna saavutetun hyvän sadon, mutta mainitsee samalla, että tulokset voisivat olla paljon paremmat, jos kolhoosit ja valtiontilat harjoittaisivat tuotantoa tehokkaammin. Myös parhaimmilla alueilla on kymmenittäin kolhooseja, jotka työskentelevät huonommin kuin niiden mahdollisuudet edellyttäisivät.

YLHÄÄLTÄ TYRKYTETTY SUUNNITTELU PÄÄVIRHE

— Perussyynä tällaiseen tilanteeseen on alhainen tuotantokulttuuri, halveksiva suhtautuminen kansan kokemukseen ja tiedemiesten työhön kirjoittaa lehti. On myös havaittavissa kaavamaisuutta ja hallutomuutta taloudellisia, organisatorisia ja agroteknillisiä kysymyksiä ratkaistaessa, lehti lisää.

Suurta vahinkoa maataloudelle on aiheuttanut maatalouden ylhäältä päin tapahtunut suunnittelu. Jo useita vuosia sitten on hyväksytty päätöksiä, joiden piti turvata se, että kolhoosit ja valtiontilat saavat itse suunnitella tuotantonsa. Niin ei lehden mukaan ole kuitenkaan tapahtunut, vaan monin paikoin on ylhäältä päin tyrkytetty talouksille kylvöjärjestelmiä, joka ei vastaa valtion etuja, ei talouden erikoisolosuhteita eikä alueen luonnonolosuhteita.

MAISSIKRITIIKKIÄ?

Tällaisen suunnittelun seurauksena on mm. eräät alueet supistivat satoisimman viljalajin, syysvehnän viljelemistä ja aliarvioivat sellaisia kasveja kuin hirssi ja tattari.

Näitä mainintoja pidetään lähinnä maissiin kohdistuvana kritiikkinä. Kuten tunnettua Hrushtshev harjoitti useiden vuosien ajan suurisuuntaista propagandaa maissin viljelyn laajentamiseksi ja hänen aloitteestaan maissia alettiin viljellä sellaisillakin alueilla, missä se ei tuottanut hyvää tulosta. [illegible]

Kolhooseille ja valtiontiloille on annettava ei vain sanoissa vaan myös käytännössä oikeus suunnitella tuotantonsa, kirjoittaa Pravda ja kehottaa maatalouden johtajia kannustamaan kolhoosien ja valtiontilojen työntekijöitä tarkoin harkitsemaan, mitä virheitä he ovat työssään tehneet.

MAIDON TUOTANTO SUPISTUNUT

Artikkelissa käsitellään karjatalouden alalla havaittavaa jälkeenjäämistä. [illegible] useat alueet ja kokonaiset tasavallatkaan eivät ole täyttäneet suunnitelmiaan karjan määrän lisäyksessä.

Lehti mainitsee tässä esimerkkinä Azerbaidzhanin, Moldavian, Grusian ja Tadzhikistanin. Tänä vuonna on karjataloustuotanto pienentynyt myös Moskovan, Kirovin, Rostovin, Kalugan ja Uljanovin alueilla.

Karjatalouden tilanteen ja rehukysymyksen [illegible] ratkaisua [illegible] nimenomaan maatalouden työntekijöihin, joita on paljon. Maatalouden palkkajärjestelmässä kirjoittaa Pravda täytyy korostaa jälleen aineellisen kiinnostuksen periaatteen tiukkaa noudattamista. Se joka parhaiten työskentelee, tuottaa enemmän ja huolehtii tuotteiden korkeasta laadusta, on parhaiten palkattava, lehti lausuu.

Artikkelissa korostetaan, että yhteiskunnallisen talouden — kolhoosien ja valtiontilojen — on oltava maatalouden tuotannon lähteenä. Ei kuitenkaan saa halveksia myöskään henkilökohtaista, työläisten ja virkailijain aputalouksien merkitystä, lehti kirjoittaa.

— Pekingissä, joka on yli 700 vuotta vanha aasialainen pääkaupunki, on nyt 4,000,000 asukasta.

BORMANNISTA LUVATTU SUURI PALKINTO

Frankfurt. — Frankfurtin yleinen syyttäjä ilmoitti viikko sitten maanantaina, että Hitlerin entisen apulaisen Martin Bormannin löytämiseen johtavista tiedoista maksetaan 100,000 D-markan palkkio.

Bormannin, joka oli toiseksi korkein natsijohtajista, ilmoitettiin alunperin kuolleen Berliinin raunioissa sodan viimeisinä päivinä, mutta viime vuosina on jatkuvasti ollut liikkeellä tietoja, joiden mukaan hän piileskelee Etelä-Amerikassa.

Frankfurtin yleinen syyttäjä sanoi, että Bormann oli maaliskuussa vuonna 1945 antanut määräyksen kaikkien tehtaiden ja liikenneyhteyksien tuhoamisesta sekä maan koko väestön evakuoimisesta Saksan itäosiin, missä se olisi tuomittu kuolemaan.

Bormannia syytetään myös viidenmiljoonan juutalaisen murhaamisesta vuosina 1941—1945 sekä natsien euthanasia-ohjelman alkuunpanemisesta, sanoi tohtori Bauer.

Bormann tuomittiin poissaolevana kuolemaan Nürnbergin oikeudenkäynnissä. Hänet julistettiin virallisesti kuolleeksi vuonna 1954 lähellä Hitlerin entistä vuoristoasuntoa sijaitsevan Berchtesgadenin oikeudessa Baijerissa.

Aikaisemmin tänä vuonna tri Bauer, joka on avainhenkilö Länsi-Saksassa suoritetussa natsien ajojahdissa ja joka on itse ollut aikoinaan keskitysleirissä, sanoi, että hänellä on riittävästi todisteita siitä, että Bormann melko varmasti jäi eloon sodan jälkeen ja piileksii tällä hetkellä Etelä-Amerikassa.

GOLDMANN TAPAA ERHARDIN?

Juutalaisten maailmankongressin puheenjohtaja tri Nahum Goldmann tapaa Länsi-Saksan johtajat alkavalla viikolla yrittäen taivuttaa nämä jatkamaan natsioikeudenkäyntejä.

Muuan tri Goldmannin edustaja ilmoitti Lontoossa sunnuntaina juutalaisjohtajain tapaavan mm. liittokansleri Ludwig Erhardin.

OSHIN KANKAITA

Osh. — Kirgisiassa sijaitseva silkeistään kuulu Oshin kaupunki on muuttumassa suureksi puuvillakeskukseksi. Kaupunkiin rakennettavan kombinaatin vuosikapasiteetiksi on laskettu 158 miljoonaa metriä kangasta. Kombinaatti tulee jalostamaan neljänneksen kaikesta Etelä-Kirgisian tuottamasta puuvillasta.

Tämä tekstiilikaupunki on tarkoitettu 32,000 asukkaalle ja sen pinta-ala käsittää 311 hehtaaria. Hedelmäpuutarhojen keskelle ovat nousseet jo ensimmäiset kerrostalot. Kaupungissa toteutetaan laajaa kaasun käyttö ja kaukolämmityssuunnitelmaa.

Rakennustöiden kestäessä koulutetaan opetuskombinaatissa vuoteen 1966 mennessä paikallisista nuorista tuhansia spesialisteja.

Don haalin kalenteri

Finlandia kuoron konsertti on sunnuntaina, joulukuun 6 päivänä, alkaen kello 4 iltapäivällä.

Toimen naisten kokous pidetään tiistaina, joulukuun 8 pnä, alkaen kello 7.30 illalla.

Joulumyyjäiset ovat sunnuntaina joulukuun 13 päivänä, alkaen kello 3 iltapäivällä.

Lasten joulujuhla pidetään sunnuntaina, joulukuun 20 päivänä.

Uuden vuoden kabaretti on torstaina, joulukuun 31 päivänä.

VASTA TÄYDELLINEN ASEISTARIISUNTA TURVAA RAUHAN

Maailman rauhanneuvoston kokoonkutsumana pidettiin New Delhissä Intiassa tämän kuun 14—18 pnä kansainvälinen rauhaa ja kansainvälistä yhteistyötä käsittelevä kokous, johon osallistui lähes 300 edustajaa 46 maasta.

Eniten edustajia kokouksessa oli isäntämaasta ja huomattava määrä myös Afrikan ja Aasian maista. Neuvostoliitto, USA, Canada, molemmat Saksat ja Japani olivat niin ikään edustettuina. Konferenssin alkuistunto oli omistettu edesmenneen pääministeri Nehrun 75-vuotissyntymäpäivälle. Kokousedustajat suorittivat myös kunniakäynnin Nehrun ja Gandhin haudoille. Intian hallitus osoitti suurta huomiota konferenssille. Pääministeri Shastri tervehti kokousta erikoisistunnossa, ja presidentti Radhakrishnan otti vastaan kansainväliset vieraat. Käytännöllisistä järjestelyistä huolehti Intian rauhankomitea, erittäin näkyvä siinä oli Intian kongressipuolueen osuus, yhtenä johtavana hahmona entinen puolustusministeri Krishna Menon.

Kokouksen ulkopuolella järjestetyssä tilaisuudessa käsiteltiin lisäksi Portugalin siirtomaiden vapauttamiskysymystä. New Delhissä jatkettiin myös moraalista oikeudenkäyntiä Etelä-Afrikan pääministeri tri Verwoerdia vastaan hänen hallituksensa harjoittaman rotusorron vuoksi. (Kansainvälinen oikeudenkäynti Verwoerdia vastaan pantiin alulle viime syksyisen maailman nuorisofoorumin yhteydessä.)

Jättiläistraktori painaa 170 tonnia

USA:ssa on alettu valmistaa jättiläismäistä traktoria, jonka kaikki 4 pyörää ovat 3 metriä korkeat. Sen paino on peräti 170 tonnia. Diesel-moottorin teho on 165 hevosvoimaa. Se pyörittää dynamoa, joka antaa voiman pyörien napoihin asennetuille sähkömoottoreille. Kun jokaisella pyörällä on oma voimalähteensä, on kömpelöltä näyttävä jättiläinen erittäin ketterä ja helposti ohjattava.

Ruotsi lisää kauppaa DDR:ään

Tukholma. — Uusi globaalisopimus on allekirjoitettu Berliinissä Itä-Saksan ulkomaankauppaviranomaisten ja ruotsalaisen Ab Sukabin kesken. Ab Sukab on ulkomaankaupan elin, joka hoitaa asioita sellaisten valtioiden kanssa, joihin Ruotsilla ei ole normaaleja suhteita.

Sopimus merkitsee yli 20 miljoonan kruunun lisäystä aikaisempaan sopimukseen verrattuna. Tavaraluettelo on suurin piirtein entisen kaltainen. Ruotsi vie mm. maataloustuotteita, kalaa, selluloosaa, koneita, rautaa ja terästä ja Itä-Saksa taas kemikaaleja, muoveja, kalisuolaa, tekstiilejä ja elektroniikan tuotteita.

Jakutian timanttikeskus

Jakutiassa, missä talven ja kesän lämpöero saattaa olla 100 astetta Celsiusta löydettiin timantteja vuorten poimuista, jotka muistuttavat Etelä-Afrikan timanttiesiintymiä. Neuvostoliittolaiset tiedemiehet olettivat, että juuri täällä on löydettävissä timanttisuonia, jotka kulkeutuvat syvälle maan sisään.

Nuori geologi Juri Habardin, joka yhdessä useiden tutkimusretkikuntien kanssa on suorittanut matkoja Jakutiassa, lähetti vuonna 1954 esimiehelleen epätavallisen sähkeen: "Poltan rauhanpiippua. Tupakka on erinomaista." Sähke ilmaisi, että kauan etsitty suoni oli löydetty ja että timantteja voidaan ruveta nostamaan. Esiintymää etsittiin kauan. Kuljettiin jalkaisin ja helikoptereilla, käytettiin hyväksi seismisten asemien tietoja ja tarkkoja laitteita. Useat geologiset tutkimusretkikunnat suorittivat matkoja taigaan.

Juri Habardin näki tavallisen ketunpesän. Hän oli nähnyt samanlaisia monta kertaa aikaisemmin. Mutta tällä kerralla hän huomasi pesän vieressä epätavallisen multakasan, joka oli väriltään sinertävä. Juri otti multaa käsiinsä. Se oli kimberliittiä. Näin löydettiin aivan tavallisella tavalla epätavallinen esiintymä, joka on maailman rikkaimpia. Kaupunki, joka rakennettiin tälle paikalle sai nimekseen Mirnyi.

Porvarillisten sanomalehtien kommentit timanttiesiintymiä koskeviin uutisiin olivat hyvin mielenkiintoisia. Sanomalehdet näet ennustelivat, että "venäläiset timantit ilmestyvät maailmanmarkkinoille vasta XXI vuosisadalla". Jakutian timantit ovat kätkeytyneet sellaisiin paikkoihin, joihin ihmisjalka ei ole astunut. Kimberliittiesiintymille ei pääse lintu eikä villieläin, puhumattakaan ihmisestä, ei kesällä eikä talvella."

Nämä ennustelijat erehtyivät. Jo nyt 20. vuosisadalla maailman timanttisyndikaatti ostaa jakutialaisia timantteja, jotka on tuotettu taigasta. Taigaan on noussut epätavallinen kaupunki, jossa on asukkaita 25,000. Siellä on kaivoksia ja rikastustehtaita. Lena-joelta kaupunkiin kulkee 300 kilometrin pituinen maantie, jota pitkin kuljetetaan kaikki minkä kaupunki tarvitsee, aina omenoista ja tomaateista tehdaslaitosten rakenteisiin saakka.

Epätavallinen muuttuu tavalliseksi heti timanttien tuotannon alkuvaiheesta lähtien. Näitä kallisarvoisia kiviä kohdellaan hyvin kovakouraisesti, kunnioittamatta niitä. Kallioperään asetetaan räjähdyspanoksia, sen jälkeen tulee kaivinkoneiden vuoro, lastaus kuorma-autoihin. 25-tonnin kuorma-autot kuljettavat lastin rikastamoon, jossa harvinaisten kivien "tuotanto" varsinaisesti alkaa. Tämä työprosessi on koneellistettu tehtaalla on hyvin vähän työntekijöitä. Malmi jauhetaan vesisuihku kuljettaa liiat ainekset pois. Jäljelle jäävät pienet kivenmuruset, ns. pyroopit, timanttien seuralaiset ja itse timantit.

Kivien erottamiseksi malmista on kaksi tapaa. Ensimmäinen niistä nyt jo vanhentuneeksi katsottu on röntgenlaitteiden käyttö. Röntgensäteet saavat timantin loistamaan vaaleansinertävänä. Tarkkailija nyppii erilleen ne sormillaan. Toinen, uusi tapa perustuu siihen, että timantit eivät kastu vedessä, mutta "liimautuvat" rasvaan. Tämäkin uusi prosessi on Mirnyin tehtaalla automatisoitu. Vesisuihku sinkoaa rikastetun tiivisteen nauhalle, joka on peitetty paksulla rasvakerroksella. Timantit jäävät nauhalle ja mineraali poistuu veden mukana. Rasva puhdistetaan, keitetään ja valutetaan ja jälelle jäävät puhtaat timantit.

Rikastamotehtaat työskentelevät vain kesänaikana. Talvella 50—70 asteen pakkanen helposti tunkeutuu tehtaan seinien sisälle, ja veden käyttöön perustuva prosessi on pysäytettävä. Tällainen kausiluontoinen toiminta on hyvin epäedullista. Mirnyin kaupunkiin rakennetaan parhaillaan uutta rikastamoa. Tehtaan seinät rakennetaan alumiinilevyistä, joihin on asennettu lämmöneristysmateriaalia. Näihin seiniin eivät pysty pureutumaan Jakutian ankarat pakkasetkaan.

Tehtaasta tulee maailman suurimpia. Tehtaan vedensaannin turvaamiseksi oli tehtävä Irelja-joelle suuri pato ja tekojärvi. Näin saadaan kausiluontoisuus poistetuksi kokonaan timanttien tuotannosta.

Mirnyistä timantit kuljetetaan Neuvostoliiton finanssiministeriön kassaholveihin. Suuret timantit, yli 20 karaatin, saavat oman nimensä. Mirnyistä löydetty suuri timantti sai nimen Lutshezarnyi (Säihkyvä). Sen paino on 57 karaattia. Mirnyissä ollaan vakuuttuneita siitä, että hekin vielä löytävät oman "Orlovinsa", joka on ainutlaatuisin neuvostoliittolaisista timanteista. Sen paino on 194,75 karaattia.

Jakutalmaz-yhtymän johtaja Viktor Tihonov on vieläkin optimistisempi. Tämä energinen vuori-insinööri ja tiedemies, joka on rakentanut timanttikaivoksia Intiassa ja Ghanassa, kertoo:

— Jakutian timantit ovat suurikokoisia, 20 prosenttia niistä menee jalokiviteollisuuteen. Kongossa ainoastaan 2 prosenttia.

Insinööri Tihonov on hyvin ylpeä laitoksestaan ja sen kannattavuudesta. Maailmanmarkkinoilla 10 karaatin timantti maksaa puolimiljoonaa dollaria.

— Meiltä löytyy 10, 20 ja 50 karaatin timantteja. Eikö tämä jo puhu laitoksiemme kannattavuudesta, toteaa Viktor Tihonov.

Paikallisten asukkaiden mukaan lähellä Mirnyitä, 400 kilometrin päässä sijaitsee uusi timanttikeskus Aihal, Mirnyin nuorempi veli. Se muistuttaa suuresti isoveljeään. Siellä on pieniä, kauniita omakotitaloja ja hyvin nopeassa tahdissa rakennettu rikastamo. Toistaiseksi Mirnyistä pääsee Aihaliin ainoastaan talvisaikaan, mutta tekeillä on jo betonitie. Siitä tulee ikuisen roudan maan ensimmäinen betonistrada.

Aihalista muodostuu epätavallinen, lämmin kaupunki. Läpinäkyvä muovikatto tulee suojaamaan tämän kaupungin kylmiltä tuulilta ja pakkasilta. Ankarat pakkaset eivät tule enää pelottamaan timanttien tuottajia. Kaupunkia rakennetaan. Jakutian nuoren kaupungin asukkaat sijoittuvat viisikerroksisiin asuintaloihin. Kaupungista tulee tosin pieni: 8000 asukkaan tyyssija. Asuinrakennukset yhdistyvät toisiinsa käytävien kautta. Kaupungin ovat suunnitelleet nuoret leningradilaiset arkkitehdit.

Timanttia sanotaan kaikkein kovimmaksi kaikkein luoksepääsemättömimmäksi ja kuitenkin se on tavallinen mineraali. Epätavallisuuden Jakutian taigaan ovat tuoneet ihmiset. Neuvostoihmiset tunkeutuvat syvimpään taigaan, missä ei ollut teitä ei asuinsijoja eikä riittävästi vettä. He rakensivat teitä ja asuintaloja ja hankkivat vettä. Täällä oli vähän aurinkoa, mutta nämä ihmiset tuottivat maan uumenista säihkyvää aurinkoa, timantteja.

— M. Derejankina — APN

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

APARTMENT-RAKENNUS MYYTÄVÄNÄ, jossa on neljä neljän huoneen huoneistoa. Myydään huonon terveyden takia. Kysykää: 7 Finland St., Copper Cliff, Ont. Puhelin 694-4304. (26-28)

Universal Electric Co.
KYÖSTI JOKINEN, omistaja
Kaikkea alaan kuuluvaa työtä
SAHKÖSAUNANKIUKAITA
Puh. 675-2724 Sudbury

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt.
Kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4014
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
24 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

"Sävel"-kuoron harjoitukset ovat Finnish haalilla, joka keskiviikko kello 7.30 illalla. Uudet laulajat tervetulleita.

Melody-orkesterin harjoitukset ovat Finnish haalilla joka maanantai kello 7.30 illalla. Uudet soittajat tervetulleita.

Lainakirjasto on avoinna keskiviikkoisin kello 7—8 illalla.

"Uusi pörriäinen"-näytelmän harjoitukset ovat Finnish haalilla tiistaisin ja perjantaisin kello 7 illalla.

Näytelmä "Uusi pörriäinen" esitetään Finnish haalilla joulukuun 13 päivänä.

Sävel-kuoro tarjoaa Finnish haalilla mainion kalkkunapäivällisen joulukuun 6 pnä — Suomen itsenäisyyspäivän kunniaksi. Kaikki tervetulleita!

CSJ:n Sudburyn osaston eri toimikuntien yhteinen kokous, missä keskustellaan talvitoiminnan järjestämisestä, pidetään Finnish haalilla joulukuun 15 pnä. Kaikkia toimikuntia kehoitetaan keskustelemaan oman alansa toimintamahdollisuuksista ennen tätä yhteistä kokousta.

Työn Puiston mainio sauna on yleisön palveluksessa keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin klo 1—11 ip.

CSJ:n Sudburyn osaston näytelmäseuran kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina, joulukuun 8 pnä klo 7 illalla. Kaikkia näytelmäseuran jäseniä ja näyttämötyöhön kiinnostuneita henkilöitä pyydän saapumaan kokoukseen keskustelemaan ja päättämään talvikauden näyttämöohjelmasta.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

KATSOMAAN KUULEMAAN!
MAAILMANKUULUJA
1965
ZENITH
"HIGH FIDELITY"
STEREO
ja stereo FM radio laitteita
Sirot vaneeriset kaapit joihin on asetettu äänisetään maailmankuulu äänentoistolaitteet, joilla saatte todellisen äänen stereoäänitevyistä. Kuulette musiikin ennenkuulumattoman täydellisenä.
HELPOT MAKSUEHDOT
MELODY MUSIC
RADIO & TV LTD.
Puh. 674-5261
UUSI OSOITE
110 Durham St. S.
Sudbury

Falconbridge lisää työvoimaansa mutta ei lupaa sulattimoa

Falconbridge nikkeli-yhtiön presidentti H. J. Fraser ennusti lisääntyvää työllisyyttä yhtiön työmailla Sudburyn alueella, sillä hänen yhtiönsä lisää tuotantoa ja valmistuu aloittamaan tuotannon Strathaconan kaivoksella Onapingissa.

Hän vihjasi, että ennen kuin Strathacona-kaivos voi aloittaa tuotantonsa täytyy yhtiön tehdasalitoksen rakentaa lisäyksiä Sudburyn alueella.

"Sulattimossa tarvitaan myös laajennusta", hän sanoi, "mutta se miten se toteutetaan ei ole vielä päätetty."

Hän torjui kuitenkin kaikki esitykset, että hänen lausuntonsa sulattimon laajentamistarpeesta olisi vihjaus, jotta yhtiö aikoo rakennuttaa uuden sulattimon Sudburyn alueelle.

Kalkkunapäivällinen Finnish-haalilla

Finnish haalille järjestetään Sävel-kuoron toimesta mainio kalkkuna- eli juhlapäivällinen, sunnuntaina, joulukuun 6 päivänä, alkaen kello 1 iltapäivällä. Kalkkunaa tarjotaan lanttulaatikon, hedelmähyytelön ja karpalososeen kera. Siellä on myös muitakin herkkuja.

Tämä erikoinen tilaisuus on järjestetty Suomen itsenäisyyspäivän merkeissä ja sen kunniaksi siellä saadaan aterioinnin jälkeen nauttia myöskin hyvästä hengisestä "jälkiruuasta". Sävel- nais- ja mieskuorot esittävät kauniita lauluja sekä haitari- ja Melody-orkesterit antavat miellyttävää musiikkia. Päivän merkityksen johdosta saadaan kuulla myöskin lyhyt puhe.

Kaikki nämä juhlallisuudet maksavat ainoastaan $1.50 henkilöltä. Tervetuloa.

Alerts-Visan kokous on torstaina 3 pnä

Kuten viime kokouksessa päätimme, pidetään Alerts-Visan kokous Finnish haalilla torstaina, jouluk. 3 päivänä, alkaen kello 8 illalla.

Yhtenä tärkeimpänä asiana tässä kokouksessa on se, että päätetään mitkä tilaisuudet järjestetään haalille kevät-talvi toimintakauden aikana. Kaikki jäsenet kokoukseen. Please!

Sault Ste. Marien sähkö oli pois kuusi tuntia

Sault Ste. Marie. — Lyhytsulku, räjähdys ja tulipalo eräällä Great Lakes Power-yhtiön haara-asemalla, jätti suurimman osan kaupungista keskiviikkona ilman sähköä useiksi tunneiksi.

Räjähdys, joka oli lyhytsulun seurauksena, lennätti metallisen voimakatkaisijalaatikon kannen läpi voima-aseman katon tehden kolmen jalan suuruisen reiän mennessään.

Koko sähkövirta oli pois päältä noin puoli tuntia, joten palokuntalaisetkaan eivät voineet taistella tulipaloa vastaan.

Täydellinen sähköpalvelu saatiin palautetuksi noin kuusi tuntia jälkeenpäin. Molemmat kaupungin radioasemat olivat myöskin hiljaisina noin viisi tuntia.

Kahden laitoksella työssä olleen miehen hiukset kärventyivät räjähdyksen johdosta, mutta he eivät kuitenkaan loukkaantuneet.

Juna ruhjoi auton romuksi ylikäytävällä

Melkein uusi auto romuuntui keskiviikkoiltana kun se oli kolarissa CNR:n tavarajunan kanssa Wilmakadun ylikäytävällä.

Auton ohjaaja selviytyi onnettomuudesta vammoitta, mutta hänen matkustajanaan ollut Marjorie Fullerton sai pieniä lasihaavoja selkänsä alaosaan.

Kaupungin poliisi sanoi, että onnettomuus tapahtui noin kello 10 illalla kun 23-vuotiaan Gerald Marklen auto oli tulossa Golf-klubilta. Auton etuosa oli raiteilla kun se joutui junan ruhjottavaksi.

Miss Fullerton kuljetettiin Memorial-sairaalaan, josta hän pääsi pois ensiavun jälkeen.

Varkaat tunkeutuivat Lasalle-kouluun

Kaupungin etsivät jatkavat varkaiden etsimistä, jotka murtautuivat tiistai-iltana Lasalle Secondary-kouluun tehden noin $1,000 arvosta vahinkoa.

Poliisit sanoi, että rikolliset tunkeutuivat rakennukseen rikkomalla ikkunan ja ottivat sieltä sorkkaraudan, jolla rikkoivat maito-, voileipä- ja makeisautomaatteja koulun ruokasalin viereisessä huoneessa.

Poliisin lausunnon mukaan automaateissa ei ollut paljoakaan rahaa.

Sudburyn alueelle rakennetaan poikien ojennuslaitos

Maakunnan ojennuslaitosasiain ministeri Allan Grosdman sanoi keskiviikkona Torontossa, että Sudburyn lähettyville rakennetaan ojennuslaitoskoulu kaikkiin uskonsuuntiin kuuluville 8—18-vuotiaille pojille ja nuorukaisille.

Mr Grossman sanoi, että laitoksen paikkaa ei ole vielä valittu, mutta se perustetaan noin viiden mailin päähän Sudburysta. Harkittiin myös jos ojennuslaitos perustettaisiin luoteis-Ontarioon.

Sudburyn ojennuslaitoksessa tulee olemaan tilaa 120 pojalle ja se on ainoalaan myös ensimmäinen eri uskon suuntaan kuuluvat nuoret jättävä laitos Ontariossa. Tällä hetkellä on roomalaiskatoliselle pojat sijoitettu kolmeen eri hallituksen tukea saavaan ojennuslaitokseen.

Laitoksen rakentaminen tulee maksamaan noin $1,500,000. Rakennustöiden alkamispäivää ei ole vielä määritelty.

Sudburyn alue valittiin laitoksen sijaintipaikaksi koska se on Pohjois-Ontarion keskusta josta suurin osa nuorukaisista määrätään ojennuslaitoksiin.

Talvi on tullut Sudburyn alueelle

Huolimatta siitä, vaikka eräs Baker-kadulla asuva mieshenkilö ilmoittikin nähneensä kastemadon viime keskiviikkoaamuna kotinsa edustalla, on talvi nyt kuitenkin alkanut täällä Sudburyssakin. Tänä (perjantai) aamuna mitattiin Sudburyn säätiedoituslaitoksella lämpötilaksi 10 astetta F. yläpuolella nollan, mikä osoittaa 22 pakkasastetta. Lunta on ollut maassa ja katoillakin jo marraskuun 19 pstä lukien.

Siis todellisuudessa mr. Conrad Paquetten näkemä kastemato taisi olla "päästään vialla", sillä tavallisesti madot ovat tähän vuoden aikaan syvällä maan alla.

Nyt me emme täällä Sudburyn alueella tarvitse mitään muuta kuin vähän lisää lunta niin meillä on mainiot hiihtokelit.

N-liitto varoittaa sotaseikkailujen laajentamisaikeista

Moskova. — Samaan aikaan kun Yhdysvalloissa puhutaan jälleen Etelä-Vietnamin sotavoimien laajentamisesta Pohjois-Vietnamiin, antoi Neuvostoliiton uutistoimisto TASS torstaina varoituksen tällaisia seikkailusuunnitelmia vastaan.

TASSin uutistiedossa puhutaan ikäänkuin hyökkäyssuunnitelmia olisi jo tehty. Yleisesti tiedetään, että yhdysvaltalaiset viranomaiset, mukaanlukien Washingtonissa nyt oleva Yhdysvaltain Etelä-Vietnamin lähettiläs kenraali Maxwell D. Taylor, keskustelevat USAn edesottamisista.

"Indo-Kiinan seikkailuohjelmista haaveilevien tulisi ymmärtää, että Neuvostoliitto ei voi olla välinpitämätön veljellisen sosialistisen maan kohtalosta, vaan on valmis antamaan sille tarpeellista apua", sanotaan TASSin lausunnossa.

Washington. — Korkean portaan strategisiin keskusteluihin tänne saapunut Yhdysvaltain Etelä-Vietnamin suurlähettiläs, kenraali Maxwell D. Taylor sanoi täällä torstaina, että hän on "sitoutunut tehtävään tämän sodan ajaksi".

Taylor korosti valmeuttaan palvella Saigonin toimipaikassa ja kielsi huhut, että hän on uhannut erota, tai että hän aikoo erota, jos presidentti Johnson ei hyväksy Taylorin "suunnitelmaa" uusien toimenpiteiden aloittamiseksi kommunisteja vastaan Kaakkois-Aasiassa.

Kiinan ydinräjähdys kehottaa vakavasti tehostettuihin ponnistuksiin aseidenriisunnan puolesta, todetaan Helsingin sadankomitean yhdistyksen julkisuuteen antamassa tiedotuksessa. Tiedotuksessa arvostellaan ankarin sanoin Kiinan ydinräjäytystä ja pidetään sitä kansainvälisenä rikoksena.

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Annansilmä eli vinolehti

Begonia on saanut tieteellisen nimensä 1700-luvulla eläneen ranskalaisen Santo Domingon kuvernöörin Michel Begonin mukaan. Tavallisesti sitä Suomessakin kutsutaan begoniaksi, vaikka sillä on oikein suomalainenkin nimi olemassa, nim. vinolehti, joka viittaa lehtien erikoiseen vinoon muotoon. Begonioita on luonnonvaraisena olemassa n. 400 lajia, jotka ovat levittäytyneet Amerikan, Aasian ja Afrikan troopillisiin ja subtroopillisiin osiin. Monia niistä viljellään puutarhoissa ja käytetään huonekasveina tai ryhmäkasveina ulkona. Meillä yleisesti tunnettuja begonioita ovat mukula-, ainakukkiva- ja upea vinolehti sekä annansilmä.

ANNAN PÄIVÄN KUKKA

Tähän vuodenaikaan ei ole kukkivista huonekasveista suurtakaan valikoimaa, sillä lyhyinä ja hämärinä päivinä puhkeavat kukkaan kovin harvat lajit. Eräs parhaimmista ja runsaskukkaisimmista on iloisen ja herttaisen näköinen annansilmä. Se onkin Suomessa tunnettu oikein Annanpäivän nimikkokukkana; Annat saavat sitä lahjaksi ystäviltään huonekasvikokoelmansa piristäjäksi, mutta myöskin leikattuna maljakkokukkana.

Vuosikymmenien kuluessa ovat kasvienjalostajat kehittäneet siitä useita hiukan toisistaan poikkeavia lajikkeita. Värivalikoima ei kuitenkaan ole laaja sillä annansilmiä on olemassa vain punaisen eri vivahteita ja valkoisia.

EI VETOA EIKÄ KUUMUUTTA

Tavallisimmin annansilmä hankitaan kotiin kukkakaupasta tai kauppapuutarhasta, sillä sitä on vaikea monistaa kotioloissa. Jotkut hyvän "vihreän peukalon" omaajat ovat kyllä saaneet sen pistokkaan juurtumaan ja kasvamaan asuinhuoneessakin, joten aivan mahdotonta se ei ole. Useimmiten se kuitenkin kasvatetaan kukkivaksi kasvihuoneessa ja joutuu vasta "valmiina" siirtymään asuinhuoneeseen ja aivan erilaisiin olosuhteisiin. Kasvihuoneessa se on tottunut kosteaan ja viileään ilmaan. Asuinhuoneeseen tuotuna se tahtookin varsinkin aluksi kärsiä liian lämpimästä ja kuivasta ilmasta. Vältetään siis asettamasta sitä kovin lähelle lämpöpatteria. Ja kosteudesta huolehditaan kastelemalle multa kosteaksi ja suihkuttamalla usein lehtiä. Edullista on asettaa se laakealle suurehkolle alustalle esim. kostean kivimurskan päälle. Valoa ei tähän aikaan ole eteläikkunallakaan liikaa. Kukkimisaikana on hyvä antaa muutaman kerran myös lannoitekastelu.

HOITO KUKKIMISEN JÄLKEEN

Useimmiten annansilmä heitetään pois "täysin palvelleena" kukinnan jälkeen, mutta monet sen jatkuvaa kasvattamista kokeilleet ovat siinä onnistuneet. Joten aina kannattaa yrittää.

Kukkien kuiduttua siirretään kasvi mahdollisimman viileään paikkaan ja kastelua vähennetään. Versot leikataan 3—4 tuuman mittaisiksi. Jonkin ajan kuluttua versot alkavat näyttää taas "heräämisen" merkkejä. Silloin on aika istuttaa ne uudelleen.

Rasvasokeri — uusi aine

Yhdistämällä sokerin ja rasvahapon on NL:n rasvantutkimusinstituutissa kehitetty uusi aine, rasvasokeri. Se on mauton ja hajuton, mutta sillä on monia hyödyllisiä ominaisuuksia. Se on erinomainen emulsoimis- ja pesuaine. Rasvasokeri kykenee hidastamaan leivän kuivumista ja parantaa leivän makua. Leipomoissa suoritetut kokeet ovat osoittaneet, että vain 0.25 prosenttia rasvasokerimäärän lisääminen leipään parantaa sen laatua. Joutuessaan ihmisen ruoansulatuselimistöön rasvasokeri hajoaa rasvahapoksi ja rypälesokeriksi, jotka organismi helposti käyttää hyväkseen. Se edistää myös muiden rasvojen hyväksikäyttöä. Tämä on erittäin tärkeä varsinkin lapsille ja vanhuksille. Rasvasokeria voidaan lisätä kaikkiin elintarvikkeisiin.

Ensimmäinen rasvasokeria valmistava tuotantolaitos aiotaan rakentaa Leningradiin.

Maksaa wieniläisittäin

Leikkele vasikan tai nuoren raavaan maksa suikaleiksi, sirota niille suolaa, valkopippuria ja hiukan vehnäjauhoja ja paista ne äkkiä runsaassa, kevyesti ruskitetussa voissa yhdessä lehdenohuiden sipuliviipaleitten kanssa. Lisää hiukan sakeata kermaa ja hauduta maksaa kannen alla muutaman minuutin ajan. — Tarjotaan esim perunasoseen ja porkkanaraasteen kanssa. Porkkanaraasteeseen voi lisätä omenaa ja appelsiinia sitruunalla (ja haluttaessa hiukan sokerilla) maustettuna.

"Kommunistivastaisuus" on sama kuin "juutalaisvastaisuuskin"

(Jatkoa sivulta 1)

kouksessa kuultiin tiistaina sellainen väitös, että vapaamuurarijärjestönkin takana on "kommunisteista vaikutusta!

Edellämainittu mr Taylor sanoi, että "kommunistien takana on juutalaiset finanssipiirit", ja että "vapaamuurarijärjestön takaiset voimat ovat liitossa kommunismin kanssa."

Mr Taylor sanoi pahoittelevansa sitä kun "Thunderbolt" ei ole ehtinyt vielä "kommunismin" poltinraudalla leimata vapaamuurareita. Hän tiesi kuitenkin kertoa että konservatiivipuolueen kansallinen johtaja, John Diefenbaker on 33 asteen muurari mitä "korkeampaan asemaan" siinä järjestössä ei sovi hallitusministeriluokkaan lukeutuvan henkilön nousta.

Vapaamuurari-järjestö on vissinlainen hyväntekeväisyysjärjestö, missä sanotaan olevan miljoonia jäseniä, suurin osa niistä Yhdysvalloissa, ja Canadassa. Naisia ei vapaamuurarien "looseihin" hyväksytä.

Suuria mielenosoituksia Kongon tapahtumista

(Jatkoa sivulta 1)

komaalaisten palkkasoturien poistumista Kongosta.

Kuuba tuomitsi torstaina Kongoon tehdyn "pelastuoperation" vetoamalla Kongon kansan puolesta seuraavasti: "Kaikkien imperialismivastaisten voimien koko maailmassa pitäisi antaa moraalisesti ja aineellisesti tehokasta apua Kongon kansalle." Kuuban lausunnossa sanotaan, että jenkki-imperialismin hyökkäystoimenpiteet on lopetettava Aasiassa, Afrikassa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Paavi Paavali vetosi torstaina rauhan palauttamiseksi Kongossa selittäen, että ihmisoikeuksia — erikoisesti heikkojen ja puolustuskyvyttömien kohdalta — tulisi kunnioittaa.

VAIKEA JUTTU

— Mutta Oskari, tarkoitatko, että olet juhlinut kaikki rahat, jotka olisimme tarvinneet avioeron hankkimista varten.

— Tokiossa, maailman suurimmassa kaupungissa, väitetään olevan noin 11 prosenttia Japanin väkiluvusta.

USAn REPUBLIKAANIT PAIKKAAVAT KOLHUJAAN

St. Paul, Minnesota. — Minnesotan entinen kuvernööri Elmer Anderson ilmoitti viime lauantaina, että hän on suostunut toimimaan tilapäisesti puheenjohtajana republikaanisen puolueen maltillisen siiven muodostamassa valiokunnassa, jonka tehtävänä on puolueen uudelleen kokoaminen sen presidentinvaaleissa kärsimän tappion jälkeen.

Hän sanoi, että New Yorkissa äskettäin muodostettu valiokunta kokoontuu Denverissä, Coloradossa, ja että se suunnittelee ehdotusta republikaanisten kuvernöörien kokouksesta kaupungissa seuraavana päivänä.

"Muodostamme ryhmän uskollisia republikaaneja ja katsomme puolueen joutuneen harhateille tänä vuonna. Haluamme olla nyt mukana johtamassa puoluetta vahvemmalle perustalle", sanoi Andersen.

Entinen kuvernööri tähdensi, että ryhmä ei ole erikoisesti sidottu kehenkään republikaanien johtomiehistä, vaan se käsittää henkilöitä, jotka kannattavat entistä varapresidenttiä Richard Nixonia, Pensylvanian kuvernööriä William Serantonia, New Yorkin kuvernööriä Nelson Rockefelleriaä ja Henry Cabot Lodgea, joka oli Nixonin varapresidentti-ehdokkaana John F. Kennedyn voittaessa vuonna 1960.

Edustajainhuoneen jäsen Charles Halleck, joka johtaa republikaanista vähemmistöä demokraattienemmistöisessä edustajainhuoneessa, neuvotteli entisen presidentin Dwight D. Eisenhowerin kanssa ja sanoi neuvottelun jälkeen, että he olivat keskustelleet menettelytavoista, joilla puolueen kaikki ryhmät voitaisiin yhdistää.

Velanmaksun asemesta henki pois

New York. — Kolmekymmentäkaksivuotias teollisuusmies Mark A. Fein, joka tappoi veikkausvälittäjän sen sijaan, että olisi maksanut World Series-peleistä häviämänsä $23,890 veikkausvelan, tuomittiin täällä keskiviikkona syylistyneeksi toisen luokan murhaan. Hänen edessään on siitä vankilatuomio kahdestakymmenestä vuodesta elinkautiseen asti.

Miestaposta tuomittu Fein on perheensä omistaman Fein Industries Inc. nimisen tehdasliikkeen presidentti. Hän on naimisissa ja 3:n lapsen isä.

Syytöskirjelmän mukaan Fein ampui brooklynilaisen 40-vuotiaan veikkausvälittäjän Reuben Markowitzin lokakuun 30 pnä 1963, pani miehen ruumiin matka-arkkuun ja järjesti niin, että hänen 3 ystäväänsä vei auton vuokratulla "station wagon" autolla Harlem-jokeen.

Arkku nousi kuukauden kuluttua veden pintaan ja sieltä löydettiin miehen ruumis, jonka vaatteiden taskussa oli $440 rahaa.

Valtion todistaja, 37-vuotias Gloria Kendal, oman tunnustuksensa mukaan prostituutti, sanoi oikeuskuulustelussa, että Fein kävi murhayönä hänen huoneistossaan. Hän sanoi Feinin näyttäneen hänelle avcinta arkkua ja pyytäneen hänen hävittämään sen.

Gloria Kendal sanoi että hän ja hänen kaksi ystäväänsä, 32-vuotias David Broudy ja 22-vuotias Geraldine Boxer, pudottivat arkun jokeen.

Feinin aviopuoliso Nancy todisti puolestaan, että hänen miehensä oli kotona pesuhuoneessa suihkukylpyä ottamassa sinä hetkenä jolloin miss Kendal sanoi miehen vierailleen hänen luonaan.

TILATKAA
PUNALIPPU
$1.00 VUOSIKERTA

PUNALIPPU on Neuvosto-Karjalan Kirjailijaliiton kaunokirjallinen julkaisu, aikaansa seuraava virkeä kulttuurilehti, sillä on hyvä avustajakunta ja laaja lukijapiiri Neuvostoliitossa ja ulkomailla. Se ilmestyy **suomen kielellä kuusi kertaa vuodessa**, 128 sivuisena ja runsaasti kuvitettuna.

PUNALIPUSSA julkaistaan Karjalan kirjailijain teoksia, proosaa ja runoutta sekä suomennoksia neuvostokirjallisuudesta. **Lehti** tarjoaa lukijoilleen novelleja ja kertomuksia, runoja, näytelmiä, kuvauksia, muistelmia ja kirjoitelmia, raportaasheja, kirjaesityksiä ja arvosteluja.

★

TILATKAA
NEUVOSTOLIITTO
Kerran kuukaudessa ilmestyvä kuvalehti. Tilaushinta:
$2.50 VUOSIKERTA

Tämä julkaisu esittelee Neuvostoliiton näköaloja kansainvälisistä asioista; sen kirjeenvaihtoverkostoon kuuluu julkisuustoiminnan johtajia, tiedemiehiä ja kirjailijoita, jotka ilmaisevat omat mielipiteensä päivänpolttavista ongelmista. Siitä löytyy laajoja raportteja maan ekonomiasta, tieteestä, kulttuurista, taiteesta, kasvatustyöstä, urheilusta, työnteosta sekä Neuvostoliiton elämän muilta aloilta.

Julkaisu käsittää 56 suurikokoista sivua, runsas ja erinomainen kuvitus.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Eloton aavikko viljelysmaaksi

Ashhabad. — Elottoman hiekka-aavikon halki rakennettu 800 kilometrin pituinen Karakumin kanava on merkinnyt vallankumousta tämän aavikon valloittamisen historiassa. Sen vedet ovat jo kastelleet kymmeniä tuhansia hehtaaria maata. Vuosina 1959—1963 viljelyksiltä saatiin jo 279,000 tonnia puuvillaa. Karakumin kanavaa tullaan jatkamaan aina Kaspian mereen saakka. Sen pituus tulee olemaan 1,500 km. Näin saadaan kipeästi tarvittavaa vettä viljelyksille.

Neljän vuosikymmenen aikana Turkmenian tasavallassa on tehty valtava työ aavikkomaiden valloittamiseksi. Hiekka-aavikoilta on löydetty suuria öljy- ja kaasuesiintymiä ja niiden teollinen käyttö on aloitettu. Karakumin itä- ja keskiosista on löydetty luonnonkaasua, jonka määrä kohoaa lähes 100 miljardiin kuutiometriin.

Karakumin hiekka-aavikoita tutkittaessa on päästy suuriin saavutuksiin maatalouden kannalta. Aavikon sydämeen on perustettu viljelystiloja ja kymmenen viime vuoden aikana Turkmenian puuvillan tuotanto on lisääntynyt puolitoistakertaiseksi.

Karakumin aavikon valloittamisongelmia tutkii Neuvostoliiton ainoa aavikkoinstituutti. Tämän instituutin alainen Nebitdagskin koeasema on ehdottanut uusia menetelmiä hedelmättömän maan uudistamiseksi. Tuloksia on jo saavutettu, mm. on istutettu suuri määrä erilaisia puita ja viinirypäleviljelmiä.

CSJ:n Toronton osaston
FINLANDIA KUORON järjestämä
Syyskonsertti
DON-HAALILLA, 957 BROADVIEW AVE.
Sunnuntaina, jouluk. 6 pnä klo 4 ip.

OHJELMA:

Soittoyhtye .... Joht. G. Gustafson
Tervehdyssanat .... Helga Gronqvist
Finlandia kuoro .... Joht. Ty Lemberg
Metsänpuita — Danny Boy — Ajanaallot
Haitarisoolo .... Annikki Vickman
Duetto .... Sylvi ja Aarto
Puhe .... Helen Tarvainen
Finlandia .... Yrityksen tytöt
Väliaika 30 m.
Finlandia kuoro ....
Vanheimpani koti — Linjarirattaat — Syyslaulu
Soololaulua .... Annikki Numminen
Runo ....
Sekstetti .... Joht. Ty Lemberg
Huumoria .... ?
Finlandia kuoro .... Ty Lemberg
Yksi ruusu — Yksin tiellä — Kehtolaulu — Finlandia

TERVETULOA!

Nyt saatavana erikoisesti valittuja
TRIOLA-LEVYJÄ
ALENNETULLA HINNALLA
Ainoastaan $1.00 kpl.
(ynnä 3% myyntivero Ontariossa)
Postitilausten tulee käsittää vähintään 3 levyä ja ostajan on maksettava lähetyskulut.

T 4076 TUNTURITUVASSA, tango: Erkki Junkkarinen
BALLAADI ORPO-MARJASTA, valssi: Erkki Junkkarinen
T 4099 KUIN ENNEN, tango: Olavi Virta
KYYNEL AKKUNAN TAKANA, valssi: Olavi Virta
T 4174 ODOTATHAN KUKKANI, Olavi Virta
KULTAINEN TANGO, Olavi Virta
T 4277 ROMANESCA TANGO: Olavi Virta
ÖISET KITARAT, tango: Olavi Virta
T 4341 SUUDELMAAN, valssi: Erkki Junkkarinen ja Olavi Virta
MIKSI KYYNEL KIILTÄÄ, valssi: Junkkarinen ja Virta
T 8020 SAIMAAN VALSSI, Kippari-kvintetti
EMILIAN POLKKA: Jorma Ikävalko
T 8036 HYMYKUOPPA, valssi: Veikko Tuomi
EN TÄHTES ITKE, jenkka: Vilho Vartiainen

TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

SURUN AIKANA

On kaikille saatavissa sopiva kunnianosoitus

Ei yhdenkään perheen rakkaimmilta alueellamme puutu ihanan harras viimeinen palvelu. Meidän välineemme ovat kaikkien naapuriemme saatavissa heidän olosuhteistaan huolimatta.

Palvellut yhdyskuntaamme 40 vuotta

JACKSON & BARNARD
HAUTAUSTOIMISTO
Hienoin palvelu ei maksa sen enempää
233 LARCH STREET PUH. 673-3611 SUDBURY